

Кривични законик за Краљевину Југославију, 1932.

Садржај

І. одсек. Општи део

Глава І.

Уводне одредбе

Глава ІІ.

Кривично дело и учинилац

1. Деоба кривичних дела
2. Кривична одговорност и кажњивост
3. Одговорност малолетника
4. Покушај
5. Потстрекивање и помагање

Глава ІІІ.

Казне

Глава ІV.

Мере безбедности

Глава V.

Стицај више казнених закона и кривичних дела

Глава VI.

Условна осуда

Глава VII.

Кривична дела осуђеника

Глава VIII.

Одмеравање казне

Глава IX.

Застарелост

Глава X.

Одобрење. Предлог. Приватна тужба

Глава XI.

Повраћај права и поништај осуде (рехабилитација)

II. одсек. Посебни део

Глава XII.

Кривична дела против опстанка државе и њеног уставног уређења

Глава XIII.

Кривична дела против државне власти

Глава XIV.

Кривична дела против правосуђа

Глава XV.

Кривична дела против јавног мира и поретка

Глава XVI.

Кривична дела против живота и тела

Глава XVII.

Кривична дела против опште сигурности људи и имовине

Глава XVIII.

Кривична дела против сигурности јавног саобраћаја за људе, имовину и вести

Глава XIX.

Прављење лажних исправа и мера

Глава XX.

Прављење лажних новаца

Глава XXI.

Кривична дела против личне слободе и сигурности

Глава XXII.

Повреда туђих тајни

Глава XXIII.

Кривична дела против општег здравља

Глава XXIV.

Кривична дела против јавног морала

Глава XXV.

Кривична дела против брака и породице

Глава XXVI.

Кривична дела против части

Глава XXVII.

Кривична дела против имовине

1. Крађа и утаја
2. Разбојништво и изнуда
3. Прикривање и јатаковање
4. Превара и банкротство
5. Лихварство и угрожавање кредита
6. Игре на срећу
7. Оштећење туђих ствари и имовинских интереса

Глава XXVIII.

Кривична дела против службене дужности

III. одсек. Завршно наређење

Завршно наређење

343.1
(497.1)/(097.5)

OB

КРИВИЧНИ ЗАКОНИК
за
Краљевину Југославију

1. Св.

ЗБИРКА ЗАКОНА
ПРОТУМАЧЕНИХ И ОБЈАШЊЕНИХ СУД-
СКОМ И АДМИНИСТРАТИВНОМ ПРАКСОМ
УРЕЂУЈЕ:

НИКОЛАЈ Д. ПАХОРУКОВ
инспектор Мин. Правде

Св. 1.

Уведено у нови инвентар бр. 2357-11
1 јануара 1942 год.

КРИВИЧНИ ЗАКОНИК ЗА КРАЉЕВИНУ ЈУГОСЛАВИЈУ

ОД 27. ЈАНУАРА 1929. ГОД.

Текст закона према Закону о изменама и допунама у
Кривичном законнику, Законнику о судском кривичном
поступку, Закону о штампи и Закону о извршавању
казни лишења слободе од 9. октобра 1931. године.

СА РЕГИСТРОМ

ПРИРЕДИО:

НИКОЛАЈ Д. ПАХОРУКОВ
инспектор Мин. Правде

БИБЛИОТЕКА
Министарства Правде
Бр. 42671

БЕОГРАД

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРА ГЕЦЕ КОНА

1 КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА 1

1932

Јав. бр.
38734

За Штампарију „ПРИВРЕДНИК“
Кнез Михаилова Бр. 3. — Београд
Телефон 21-450.
Благојевић Д. Живојин, Кондина
ул. Бр. 10.

САДРЖАЈ

Страна

І. ОДСЕК: ОПШТИ ДЕО.

ГЛАВА І.

Уводне одредбе 1

ГЛАВА ІІ.

Кривично дело и учинилац:

1. Деоба кривичних дела 5
2. Кривична одговорност и кажњивост 6
3. Одговорност малолетника 9
4. Покушај 12
5. Подстрекавање и помагање 13

ГЛАВА ІІІ.

Казне 14

ГЛАВА ІV.

Мере безбедности 19

ГЛАВА V.

Стицај више казних закона и кривичних
дела 24

ГЛАВА VI.

Условна осуда 26

ГЛАВА VII.

Кривична дела осуђеника 29

ГЛАВА VIII.

Одмеравање казне 29

ГЛАВА IX.

Застарелост 33

ГЛАВА X.

Одобрење. Предлог. Приватна тужба 35

ГЛАВА XI.

Повраћај права и поништај осуде
(рехабилитација) 37

II ОДСЕК: ПОСЕБНИ ДЕО.

ГЛАВА XII.

Кривична дела против опстанка државе и
њеног уставног уређења 38

ГЛАВА XIII.

Кривична дела против државне власти 52

ГЛАВА XIV.

Кривична дела против правосуђа 54

ГЛАВА XV.

Кривична дела против јавног мира и поретка 61

ГЛАВА XVI.

Кривична дела против живота и тела 64

ГЛАВА XVII.

Кривична дела против опште сигурности
људи и имовине 72

ГЛАВА XVIII.

Кривична дела против сигурности јавног са-
обраћаја за људе, имовину и вести 81

ГЛАВА XIX.

Прављење лажних исправа и мера 84

ГЛАВА XX.

Прављење лажних новаца 91

ГЛАВА XXI.

Кривична дела против личне слободе и си-
гурности 93

ГЛАВА XXII.

Повреда туђих тајни 96

ГЛАВА XXIII.

Кривична дела против општег здравља 97

ГЛАВА XXIV.

Кривична дела против јавног морала 103

ГЛАВА XXV.

Кривична дела против брака и породице 109

ГЛАВА XXVI.

Кривична дела против части 111

ГЛАВА XXVII.

Кривична дела против имовине:

1. Крађа и утаја 119

2. Разбојништво и изнуда 125

3. Прикривање и јатаковање 127

4. Превара и банкротство 128

5. Лихварство и угрожавање кредита . .	137
6. Игре на срећу	138
7. Оштећење туђих ствари и имовинских интереса	140

ГЛАВА XXVIII.

Кривична дела против службене дужности .	146
--	-----

III. ОДСЕК: ЗАВРШНО НАРЕЂЕЊЕ.

Завршно наређење	152
----------------------------	-----

КРИВИЧНИ ЗАКОНИК

ЗА КРАЉЕВИНУ

ЈУГОСЛАВИЈУ

I. ОДСЕК: ОПШТИ ДЕО.

ГЛАВА I.

Уводне одредбе.

§ 1. Нико не може бити кажњен за дело, за које није закон, пре него што је учињено, прописао да ће се и како ће се казнити онај који га учини.

§ 2. Ако је по учињеном кривичном делу измењен кривични закон, онда се примењује блажи закон.

Мере безбедности се примењују по новом закону и ако се учинилац не би по њему осудио на казну.

§ 3. На свакога ко учини у Краљевини Југославији кривично дело, примениће се овај закон.

Овај ће се закон применити и на дела учињена на домаћем броду или ваздухоплову

¹⁾ Речи „Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца“ замењене су свуда са „Краљевина Југославија“.

и онда кад се ови у време учињеног дела не налазе у области Краљевине Југославије.

§ 4. Овај закон примениће се и на онога ко ван Краљевине Југославије учини које од кривичних дела предвиђених у §§ 91.—98., §§ 102.—104., §§ 106.—110., § 115. од. 1., § 215., бр. 1. и 2., § 222., § 225., § 229., §§ 234.—239. и § 283.

§ 5. Овај ће се закон применити и на странца који ван Краљевине Југославије према њој или њеном држављанину учини какво друго кривично дело (§ 4.) за које овај закон прописује најмање казну затвора, ако у Краљевину дође или ако буде издан њеним властима.

§ 6. Овај ће се закон применити и на држављанина Краљевине Југославије који мимо у §-у 4. поменутих кривичних дела учини какво друго кривично дело ван Краљевине Југославије, ако у Краљевину дође или ако буде издан њеним властима.

§ 7. Овај ће се закон применити и на странца који ван Краљевине Југославије према страној држави или према странцу учини какво злочинство за које овај закон прописује најмање робију, ако је он дошао у Краљевину

Југославију а његово издавање није тражено, или је тражено па је тај захтев одбијен, и ако гоњење нареди Министар Правде.

§ 8. У случајевима §§-а 5.—7. учинилац се неће казнити:

1. ако је казну на коју је у иностранству осуђен сасвим издржао;

2. ако је у иностранству правноснажном пресудом ослобођен или му је казна опроштена;

3. ако се кривично дело по страном закону казни само по предлогу, одобрењу или по приватној тужби, а ови нису поднесени;

4. ако је право на гоњење или право на извршење казне по страном закону застарело.

§ 9. Ако за кривично дело предвиђено у §§ 5.—7. у законима земље у којој је учињено није прописана казна, гоњење ће се у Краљевини Југославији предузети само на захтев Министра Правде.

§ 10. Казна, коју је учинилац у иностранству за исто кривично дело делимице издржао, урачунаће се при изрицању нове казне у Краљевини Југославији, а ако казне нису исте врсте, по слободној оцени суда.

§ 11. Кривично дело је учињено како у месту, где га је учинилац било цело било де-

лимице извршио, тако и у месту, где је последица наступила. Покушај кривичног дела учињен је како у месту, где га је учинилац извршио, тако и у месту где би по његовом умишљају последица требала да наступи.

Кривично дело је учињено онда, када је учинилац радио или је морао радити, без обзира на наступање последице дела.¹⁾

§ 12. Држављанин Краљевине Југославије не може се издавати страном држави.

Странци се не могу издавати због политичких кривичних дела.

§ 13. Прописи овога закона неће се примењивати према лицима која се за учињено кривично дело имају казнити по нарочитим законима.

§ 14. По овом закону:

1. „деца“ су лица која нису навршила 14 година; „млађи малолетници“ су лица која имају 14 година али нису навршила 17 година; „старији малолетници“ су лица која имају 17, а нису навршила 21 годину;

¹⁾ Текст ст. 1. у Закону од 27-1-1929 г. гласио је:
Кривично дело је учињено на ономе месту где је биће кривичног дела остварено било цело било делимице, а код покушаја где се по умишљају имало остварити.

2. „крчма“ значи сваку просторију где се точе алкохолна пића;

3. као „државни службеник“ сматра се поред лица које је у државној служби по закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда и лице које је у служби код државне или самоуправне власти или врши по законском овлашћењу какву трајну или привремену јавну службу а не долази под закон о чиновницима;

4. „исправа“ је сваки предмет који је подобан или одређен да служи за доказ какве чињенице која има вредности за правне односе;

5. „новац“ је металан и папирни новац који је на основу закона у течају у нашој или страном држави;

6. „покретна“ ствар је и електрична, парна и свака друга слична енергија;

7. под „силом“ разуме се и примена хипнозе као и омамљујућих средстава у циљу да се неко против своје воље обесвести или да се онеспособи за отпор.

ГЛАВА II.

Кривично дело и учинилац.

1. Деоба кривичних дела.

§ 15. Кривична су дела по овом закону злочинства или преступи.

Злочинства су она кривична дела, за која закон прописује смртну казну, робију или заточење.

Преступи су она кривична дела, за која закон прописује строги затвор, затвор или новчану казну.

2. Кривична одговорност и кажњивост.

§ 16. Кривично је дело учињено с умишљајем: кад је учинилац његово извршење хтео или кад је он, предвиђајући забрањену последицу која може из његовог дела да наступи, пристао на њено наступање, без обзира на то да ли је он то желео или не.

Кривично је дело учињено из нехата: кад је учинилац предвидео наступелу последицу али је лакомислено држао да ће је моћи отклонити или када он није предвидео наступелу последицу и ако је ову према околностима а нарочито према његовим личним особинама могао или је био дужан предвидети.

§ 17. Ако је из кривичног дела произашла последица која је тежа него што је била умишљена, а за такву последицу прописује закон строжу казну, та се строжа казна има изрећи само, ако се наступела последица има приписати нехату учиниочевом.

§ 18. Ако закон друкчије не прописује, казниће се само за кривично дело учињено са умишљајем.

За кривично дело које је учињено из нехата казниће се само онда када то закон изречно прописује.

§ 19. Неће бити одговоран за умишљено кривично дело, ко у времену учињења дела није знао ма за које од битних обележја бића кривичног дела, била ова стварне или правне природе.

Ако учинилац ова обележја није знао услед нехата, биће одговоран за нехатно кривично дело у случају, у коме је и за нехат прописана казна.

§ 20. Неће бити одговоран ко при учињењу дела погрешно узме да постоје околности, према којима би то дело било допуштено, ако би оне доиста постојале.

Ако је учинилац био у овој заблуди услед нехата, одговараће за нехатно кривично дело у случају у коме је и за нехат прописана казна.

§ 21. Незнање или неправилно схватање овога кривичног закона никога не извињава, али с обзиром на прилике под којима је кривично дело учињено, може суд изрећи блажу казну, а у особито лаким случајевима може ослободити и од сваке казне.

§ 22. Неће бити одговоран, ко у време учињења дела није могао схватити природу и

значај свог дела или према томе схватању радити услед душевног растројства или помућења свести или умне неразвијености или слабоумности.

Ако је једно од поменутих стања било такво, да су услед тога код учиниоца у време учињења дела схватање природе и значаја дела или могућност рада према томе били битно смањени суд може ублажити казну по слободној оцени.

§ 23. Нема кривичног дела ако прописи јавног или приватног права искључују противправност делања.

§ 24. Оно дело, које неко учини у нужној одбрани, није противправно.

Нужна је одбрана она одбрана која је потребна да се од себе или кога другог одбије истовремени противправни напад.

Ако учинилац прекорачи границе одбране, суд му може ублажити казну по слободној оцени (§ 72.) а неће га казнити ако је он ово прекорачење учинио услед јаке раздражености, препасти или страха.

§ 25. Неће се казнити ко учини какво дело да од себе или кога другога отклони истовремену, на други начин неотклоњиву нескривљену опасност за живот, тело, слободу,

част, имовину или које друго добро, ако повреда коју је он тим делом учинио, није већа од опасности; у противном случају суд може ублажити казну по слободној оцени (§ 72.).

Овај се пропис не може применити према ономе ко је дужан да се излаже опасности.

3. Одговорност малолетника.

§ 26. Дете које учини дело, због којег кривични закон прописује казну, не може се гонити ни казнити.

Такво ће се дете предати родитељима или старатељима или школској власти да га они казне, да се о њему старају и да над њим воде надзор.

Ако је овакво дете напуштено или морално покварено, предаће се заводу за васпитање или подесној породици, где ће остати док не буде поправљено, али најдуже до навршене седамнаесте године.

Ово принудно васпитање наређује старатељски суд.

§ 27. Млађи малолетник не може се казнити, ако није могао да схвати природу и значај свога дела или према томе схватању да ради.

Овакав ће се млађи малолетник предати родитељима или старатељима или лицима која се о њему старају, да га казне, да над њим воде надзор и о њему се старају.

Ако је овакав малолетник напуштен или морално покварен, предаће се заводу за васпитање или подесној породици, где ће остати док не буде поправљен, али најмање годину дана и најдуже до навршене двадесет и прве године.

§ 28. Ако је млађи малолетник толико зрео да је могао да схвати природу и значај свога дела и према томе схватању да ради, против њега ће се изрећи укор или отпуштање на прокушавање или упућивање у завод за васпитање или у завод за поправљање млађих малолетника.

Против млађег малолетника ће се изрећи укор, ако је кривично дело незнатније природе и ако је потекло из очевидне непромишљености или лакомислености.

Млађи малолетник ће се отпустити на прокушавање за време до једне године дана ако је кривично дело потекло из горе поменутих разлога а теже је природе.

Све ове мере употребиће се ако није потребно ни васпитање ни поправљање.

Упућивање у завод за васпитање изрећи ће се против млађег малолетника ако је напуштен или морално покварен. У заводу има остати, док се не поправи, али најмање годину дана и најдуже до навршене двадесет и прве године.

Упућивање у завод за поправљање изрећи ће се против млађег малолетника, ако је толико покварен, да не може бити примљен у завод за васпитање. У том заводу ће остати док не буде поправљен, али најмање три а најдуже десет година.

Млађи малолетник који, пошто је навршио петнаест година, у заводу за васпитање или у заводу за поправљање или ван завода учини злочинство и суд нађе да је толико зрео, да је могао схватити природу и значај свога дела и према томе схватању радити, казниће се према пропису § 30. За друго кривично дело учињено за време трајања васпитања или поправљања казниће се дисциплински.

§ 29. С мерама одређеним против млађих малолетника нису скопчане никакве друге правне последице. Млађи малолетник, против кога су те мере одређене, сматра се непорочним.

§ 30. Старији малолетник казниће се по овим правилима:

1. за кривично дело за које закон прописује смртну казну или вечиту робију казниће се робијом или заточењем најмање седам година;

2. за кривично дело за које закон прописује времену казну, суд није везан за нај-

мању меру казне коју закон прописује за то кривично дело, нити може изрећи више од десет година ако има да се примени робија или заточење;

3. ако суд нађе да казну треба ублажити, може место робије или заточења изрећи строги затвор или затвор.

Старији малолетник не може бити осуђен на губитак частних права.

Осуђени старији малолетник све до навршене двадесет прве године издржава казну одвојен од пунолетних у нарочитим заводима.

4. Покушај.

§ 31. Ко је извршење каквог умишљеног кривичног дела започео али га није довршио, казниће се за покушај код злочинства увек а код престапа само кад то закон изречно прописује.

§ 32. За покушај се може учинилац казнити блаже него за извршено дело.

Ако је средство којим је неко покушао извршење кривичног дела или предмет према којем је покушао извршење такав, да се кривично дело ни таквим средством ни према таквом предмету ни под којим условима не би могло извршити, суд ће учиниоцу ублажити казну по слободној оцени, а у особито лаким случајевима може га ослободити од сваке казне.

За припремне радње неће се казнити осим у случајевима за које закон то нарочито прописује.

§ 33. За покушај се учинилац неће казнити, ако је драговољно одустао од извршења или ако је драговољно отклонио последицу која би наступила са извршеним кривичним делом, пре него што је сазнао да је његово дело откривено.

5. Подстрекавање и помагање.

§ 34. Ко другог умишљено наведе или подстрекне, да учини кривично дело, казниће се као да га је сам учинио.

Ко другог умишљено покуша навести или подстрекнути на учинење каквог злочинства, казниће се блаже за тај покушај.

Ко другоме умишљено помогне да учини кривично дело може бити блаже кажњен.

Лични односи, својства и околности, услед којих се или одговорност искључује, или кажњивост повећава, смањује или искључује, могу се узети у обзир само оном учиниоцу, подстрекачу или помагачу код кога се нађу.

Ко умишљено наведе другога да из нехата изврши кривично дело или ко овом умишљено помогне у извршењу оваквог дела, сматра се да је учинилац тога дела.

ГЛАВА III.

Казне.

§ 35. Главне су казне: смртна казна, робија, заточење, строги затвор, затвор и новчана казна.

Споредне су казне: губитак частних права и губитак службе.

§ 36. Смртна се казна извршује вешањем.

§ 37. Робија је вечита или времена.

Времена робија не може бити краћа од једне ни дужа од двадесет година.

Где закон није изречно казао да је робија вечита, она је времена.

Робија се издржава у нарочитим казним заводима.

§ 38. Заточење не може бити краће од једне ни дуже од двадесет година.

Заточење се издржава у нарочитим казним заводима.

§ 39. Строги затвор и затвор не могу бити краћи од седам дана ни дужи од пет година.

Строги затвор и затвор од године дана па на више издржава се у нарочитим казним заводима, а краћи по правилу у судским затворима.

§ 40. Казне лишења слободе извршују се одвојено према врсти и трајању казне, према полу и добу и према особености осуђеног лица.

Извршивање казне започиње се у нарочитим казним заводима по правилу у ћелији, продужује постепено у заједничком затвору при раду уз усамљење ноћу и за време одмора, затим у одељењу за слободњаке и напослетку на условном отпусту.

У судским затворима извршују се казне лишења слободе по правилу у ћелији или у заједничком затвору.

Сваки је осуђеник дужан радити.

Ближе прописе о извршењу ових казни садржава нарочити закон о извршењу казни лишења слободе.

(в. Сл. новине Бр. 47—XXI од 26-II-1929).

§ 41. Времена робија, заточење, строги затвор и затвор рачунају се на године и месеце, а строги затвор и затвор до¹⁾ три месеца и на пуне дане.

У један дан узима се двадесет и четири сата, а месец и година рачунају се по календарском времену.

§ 42. Новчана казна не може бити мања од двадесет и пет динара.

¹⁾ У Закону од 27-I-1929 г. погрешно је било штампано „од три месеца“.

Новчана казна иде у Фонд за подизање и поправљање казнених завода, завода за васпитање и поправљање и завода за извршење мера безбедности.

§ 43. У пресуди ће се одредити рок за плаћање новчане казне који не може бити краћи од четрнаест дана ни дужи од три месеца, рачунајући од дана кад је пресуда стала на снагу.

Ако осуђеник нема у Краљевини Југославији стално место пребивања, може суд од њега тражити наплату или јемство одмах.

Суд може осуђенику допустити исплату новчане казне у делимичним отплатама. У том случају има се одредити величина отплате и време за које ће се новчана казна исплатити. То време не може бити дуже од једне године.

Суд може сиромашном осуђенику допустити да новчану казну одради, радећи какав посао у корист Фонда наведеног у §-у 42., ако таквог посла има.

Ближе прописе о врсти рада и његовом обрачунавању у новчану казну издаће Министар Правде уредбом.

(в. Уредбу — Сл. новине Бр. 5—I од 9-I-1929 г.).

§ 44. Ако осуђеник у остављеном року не исплати новчану казну нити је одради суд ће наредити принудно извршење. Не наплати ли се новчана казна ни на овај начин, она ће се

заменити затвором према уредби, коју ће издати Министар Правде. Овај затвор не може бити дужи од једне године код злочинства или шест месеци код преступа.

Суд је дужан у пресуди поред новчане казне да изрекне и затвор који ће наступити у случају, ако се новчана казна ни на који начин не изврши.

Ако је осуђеник платио само један део новчане казне, остатак ће се заменити затвором по утврђеној сразмери. Исто тако може осуђеник у свако доба прекинути извршење затвора ако одради или исплати новчану казну по одбитку оног дела који одговара издржаном затвору.

По смрти осуђениковој новчана се казна не извршује.

(в. Уредбу — Сл. новине Бр. 5—I од 9-I-1929 г.).

§ 45. Ако је ко из користољубља учинио кривично дело, за које закон прописује робију или строги затвор, може га суд поред робије или строгог затвора осудити и на новчану казну до 250.000 динара, уколико овај закон у посебном делу друкчије не одређује.

Ако се не наплати ова новчана казна, замениће је суд робијом или строгим затвором, према томе да ли је као главна казна изречена робија или строги затвор, према уредби (§ 44.); но ова робија не може бити дужа

од једне године а строги затвор дужи од шест месеци.

§ 46. При осуди на смрт или робију преко пет година изрећи ће суд трајан губитак частних права.

При осуди на робију до пет година изрећи ће суд губитак частних права од једне до пет година.

При осуди на заточење изрећи ће суд губитак частних права само за време издржавања казне.

При осуди на строги затвор изрећи ће суд у случајевима који су предвиђени овим законом губитак частних права за време од једне до три године. Осим ових случајева суд може изрећи губитак частних права за исто време само када место робије изрекне строги затвор (§§ 71 и 72).¹⁾

§ 47. Губитак частних права састоји се у губитку права:

1. на државну или ма коју другу јавну службу или на јавна звања;
2. на академске степене, одличја и друге јавне почести;
3. у јавним стварима гласати, бирати или

¹⁾ Текст последњег става § 46 Закона од 27-I-1929 г. био је без последње реченице „осим ових случајева“ итд.

изабран бити, као и сва остала политичка права вршити.

§ 48. Лице, осуђено на губитак частних права, губи права поменута у § 47. од дана правне снаге пресуде, а време за које он та права губи, ако тај губитак није трајан, рачуна се од дана кад је казна издржана, застарела или опрштена.

§ 49. При свакој осуди најмање на шест месеци строгог затвора или на годину дана затвора изрећи ће суд губитак државне или друге јавне службе.

И при краћем строгом затвору може суд изрећи губитак државне или друге јавне службе у случајевима, у којима се осуђеник учињеним кривичним делом показао недостојним службе.

ГЛАВА IV.

Мере безбедности.

§ 50. Мере безбедности су: задржање по издржаној новој казни, упућење у завод за рад, упућење у завод за лечење или за чување, упућење у завод за лечење пијаница, забрана посеђивања крчме, заштитни надзор, протеривање, забрана вршења позива или заната и одузимање извесних предмета.

§ 51. Држављанин Краљевине Југославије који је најмање три пута био осуђен за умишљено злочинство на робију, па у року од пет година по издржању последње казне опет умишљено учини злочинство задржаће се по издржаној новој казни и даље, ако се по учињеним делима и по његовом животу да извести да је опасан по јавну безбедност.

Одлуку о овом задржавању изриче суд истом пресудом којом изриче казну за ново дело; но оно не сме трајати дуже од десет година.

Ови ће се осуђеници држати у нарочитим заводима или у нарочитим одељењима казненог завода и строго ће се држати на раду.

Задржани осуђеник може бити условно пуштен, кад протекну три године по издржаној казни, ако се може узети да није више опасан по јавну безбедност.

Условни отпуст даје и опозива суд на предлог управе завода а по саслушању државног тужиоца.

Ако се условни отпуст осуђенику не опозове за три године, он ће се сматрати као сасвим слободан.

§ 52. За лице које је у скитничењу, просјачењу или блудничењу учинило у поврату ма које кривично дело за које се гони по службеној дужности, суд ће пресудом изрећи да се

после издржавања изречене му казне има упутити у завод за рад као опасно за јавну безбедност, ако нађе да је склоно вршењу кривичних дела а способно за рад.

Задржавање траје најмање једну годину а најдуже пет година.

Условном отпусту има места после шест месеци, а опозивању отпуста после годину дана. Условни отпуст даје и опозива суд, по предлогу управе завода а по саслушању државног тужиоца.

§ 53. Ако суд нађе да је у интересу јавне безбедности, да учиниоца који није урачунљив или онога код кога постоји смањена урачунљивост, треба да упутити у какав завод за лечење или за чување, суд ће ово упућивање и наредити.

Упућивање у какав завод за лечење или за чување наредиће суд и онда кад нађе да је то у интересу здравља самог неурачунљивог лица или онога код кога постоји смањена урачунљивост.

Ако суд нађе да је место ове мере довољан заштитни надзор, он ће тај надзор и наредити (§ 56).

Одпуштање из завода наређује суд кад по лекарском прегледу нађе да је даље лечење или чување непотребно, по предлогу управе завода а по саслушању државног тужиоца.

Време које је осуђеник са смањеном урачунљивости провео у заводу за лечење или за чување, урачунаће се у време издржања казне, ако је овај осуђен на казну лишења слободе. Ако у тренутку пуштања из завода за лечење или за чување није још протекло време изречене казне, он ће остатак казне издржати у казненом заводу.

§ 54. Ако суд утврди да је учинилац пијаница, може наредити да се упути у завод за лечење пијаница, у коме ће остати највише до две године, а може га суд пустити и раније, ако управа завода извести суд да је излечен.

Учиницац се упућује у завод за лечење пијаница после издржане или опроштене казне, а у случају неурачунљивости (§ 22. од. 1.) чим пресуда стане на снагу.

Ако суд нађе да је место ове мере довољан заштитни надзор, он ће тај надзор и наредити (§ 56.).

§ 55. Ко је учинио кривично дело у пијанству, а у пићу је склон изгредима, суд ће му забранити посећивање крчми за време од три месеца до две године, рачунајући од дана када је пресуда стала на снагу; ако је и казна изречена, онда по издржаној казни.

§ 56. Лица која се отпуштају из казног завода или затвора, из завода за извршење ме-

ра безбедности, као и из завода за васпитање и поправљање или на прокушавање, може суд ставити под заштиту надзор.

Заштитни надзор састоји се у томе: да се отпуштено лице чува од опасности нових кривичних дела, да се привикне на уредан живот и да му се олакша привредни опстанак.

Заштитни надзор не може бити дужи од три године.

§ 57. Ако се с обзиром на начин извршења или побуде учињеног кривичног дела, има узети да ће бављење осуђениково у једном месту бити опасно за правни поредак може се у пресуди поред робије или строгог затвора изрећи протеривање из тога места.

Протеривање не може бити дуже од три године.

Нико се не може протерати из своје за-вичајне општине.

Стрнац се може протерати из Краљевине Југославије за извесно време или за свагда.

§ 58. У случајевима у закону нарочито прописаним може суд осуђенику на робију или строги затвор забранити вршење извесног позива или заната кад је он намерно или грубом непажњом злоупотребио свој позив или занат или кад је на исти начин повредио дужности које му налаже његов позив или занат,

ако постоји опасност од поновних злоупотреба или повреда.

Забрана вршења позива или заната не може бити краћа од једне ни дужа од пет година. Ово се време рачуна од дана када је главна казна издржана, застарела или опроштена.

У случају поврата може се изрећи забрана и за свагда.

§ 59. Предмети, који су постали каквим кривичним делом или који су били употребљени или намењени за извршење каквог кривичног дела, могу се одузети од учиниоца или учесника у колико су његова својина.

Одузимање се врши у корист Фонда поменутог у § 42.

§ 60. Ближе прописе о извршењу мера безбедности прописује уредбом Министар Правде.

(Уредба о томе објављена у Сл. новинама Бр. 17—VI од 23 I-1930 г.).

ГЛАВА V.

Стицај више казнених закона и кривичних дела.

§ 61. Ако се једним делом повреди више законских прописа или више пута један исти законски пропис, казна се одређује по оном закону који прописује најстрожију казну а

при неједнаким врстама казне најтежу врсту.

Споредне казне и мере безбедности морају се или могу се изрећи према томе да ли их који од повређених закона предвиђа или допушта.

§ 62. Ко због више кривичних дела заслужи више времених казна лишења слободе, осудиће се на једну казну која се састоји у повишењу заслужене најтеже казне.

Повишена казна не сме достићи износ појединих заслужених казна нити сме прећи двадесет година робије или заточења ни пет година строгог затвора или затвора.

Повишење заслужене најтеже казне изриче суд по слободној оцени с обзиром на остале заслужене казне.

За примену споредних казна и мера безбедности вреди пропис §-а 61. од. 2.

§ 63. Ко због више кривичних дела заслужи више казна, а међу њима и новчану казну, осудиће се поред казне лишења слободе, одређене према прописма §§ 61. и 62. и на новчану казну, а ко због више кривичних дела заслужи више новчаних казна, осудиће се на пун износ појединих заслужених казна.

Прописи §-а 44. важе и овде.

§ 64. Прописи §§ 62. и 63. примењују се и тада ако лице, пре него што је изречена казна

издржана, застарела или опроштена, буде осуђено због кривичног дела које је учињено пре објављивања раније осуде. Казна коју је осуђеник издржао урачунава се при одмеравању нове казне.

ГЛАВА VI.

Условна осуда.

§ 65. Код осуда на строги затвор до шест месеци или на затвор до једне године или на новчану казну, суд може, ако нађе да се с основом може очекивати да ће се осуђеник у будућности и без извршења осуде уздржати од вршења кривичних дела, наредити пресудом, да се извршење изречене казне одложи на извесно време које не сме бити краће од једне ни дуже од пет година. Одлагање се неће допустити ономе ко је пре био правноснажно осуђен због злочинства или за последњих десет година на казну строгог затвора или затвора преко месец дана.

При овоме решавању суд треба нарочито да узме у обзир: доб, ранији живот и владање осуђеника, незнатност учињеног дела, олакшавне околности под којима је учињено, као и то да ли је осуђеник пред судом потпуно и искрено признао своје дело и да ли је накнадио повређенику трошкове и учињену штету или се бар озбиљно изјаснио да ће их накнадити.

За одлагање извршења казне може суд поставити услов да осуђеник накнади пресудом утврђену штету у року који ће се утврдити пресудом и који не може бити дужи од једне године.

§ 66. Ако осуђеник учини у времену одређеном у §-у 65. умишљено које кривично дело и за њ' буде осуђен на строги затвор или на коју тежу казну, сматраће се да је одлагање извршења прве казне прекинуто и обе ће се казне извршити нескраћене.

Ако је ново кривично дело учињено из нехата или ако је умишљено, али његов учинилац осуђен на блажу казну од строгог затвора, суд ће решити по оцени значаја оба кривичних дела: хоће ли се одложена казна одмах извршити или ће се извршење и даље одложити. Ако суд нађе да извршење и нове казне треба одложити, он ће пресудом утврдити рок томе одлагању.

Ако суд услови одлагање казне накнадом штете, па протекне рок одређен за њу а осуђеник је не накнади, одложена ће се казна одмах извршити, осим ако су узрок томе биле околности које се не могу њему приписати у кривицу. Суд ће моћи у том случају одредити нов рок за накнаду штете, а моћи ће допустити одлагање и без ње, ако би стекао уверење да осуђеник није кадар да је накнади.

§ 67. Одлагање извршења казне строгог затвора и затвора опозваће се, кад се против осуђеника, споменутог у §-у 65., изрекне нова осуда за кривично дело учињено пре прве осуде, у том случају изрећи ће се за оба кривична дела једна казна према §§ 62. и 63. Исто важи и кад је одложена новчана казна а суд за прво пре прве осуде учињено кривично дело треба да изрекне робију или заточење.

Ако оба кривична дела повлаче новчану казну или је прво доносило строги затвор или затвор а друго новчану казну, суд ће решити: хоће ли се одложена казна одмах извршити или ће се њено извршење и даље одложити.

Ако пре истека времена кушње против осуђеника покренути кривични поступак због каквог кривичног дела не буде довршен, време кушње продужиће се, док се тај поступак правноснажно не доврши.

§ 68. Време кушње почиње с даном кад осуда стече правну снагу. Докле то време траје не наступају последице скопчане са осудом.

За време кушње може суд наредити заштитни надзор (§ 56.).

Кад протече време кушње за које је извршење казне одгођено, а суд не одреди њено извршење, сматраће се да осуђеник није ни осуђен на казну.

ГЛАВА VII.

Кривична дела осуђеника.

§ 69. Осуђеника који за време извршења казне лишења слободе учини преступ за који закон прописује строги затвор или затвор до једне године или новчану казну, казниће извршна власт због тога дисциплински. Судском гоњењу има у овом случају места само онда, ако се због кратког остатка казне дисциплинска казна не би могла остварити или ако се за учињено дело дознало тек пошто је он казну издржао.

Ово правило вреди и за лица која су лишена слободе због извршења које мере безбедности.

Ако осуђеник на вечиту робију учини злочинство или преступ тежи од оног који је поменут у првом одељку овог параграфа, изрећи ће суд у место прописане казне лишења слободе пооштрење остатка казне према дисциплинским прописима наведеним у закону о извршивању казна лишења слободе.

ГЛАВА VIII.

Одмеравање казне.

§ 70. Казна се учиниоцу одмерава према степену његове кривичне одговорности.

При томе ће се узети у обзир све околности које утичу да казна буде већа или мања,

нарочито опасност за друштвени поредак због злочиначке наклоности учиниоца, побуде са којих је дело учињено, циљ у коме је дело учињено, непосредни пострек за извршење дела, ранији живот учиниоцев и његове личне и привредне прилике, мера увиђавности, последица дела, држање учиниочево после учињеног дела, да ли се за ово каје и да ли се трудио да поправи или уклони наступеле последице.

При одмеравању новчане казне поред осталих околности узимаће се у обзир нарочито имовно стање осуђеника и остале животне прилике које су од утицаја на његову моћ плаћања.

§ 71. Ако суд нађе да има једна или више околности због којих казна треба да се ублажи, ублажење се врши овако:

1. ако је за кривично дело прописана смртна казна, место ње долази вечита робија или робија најмање десет година;

2. ако је за кривично дело прописана вечита робија, место ње долази робија најмање седам година;

3. ако је за кривично дело прописана времена казна, чија је најмања мера у закону одређена, она се може спустити до најмање законске мере те врсте казне;

4. ако је за кривично дело прописана времена казна, али без назначења најмање ме-

ре, место робије може се изрећи строги затвор најмање три месеца, место заточења затвор најмање месец дана, а место строгог затвора затвор;

5. код преступа код којих закон прописује затвор или затвор и новчану казну, али без назначења најмање мере затвора, суд може затвор заменити новчаном казном, ако се циљ казне и овом може постићи.¹⁾

§ 72. Кад закон изречно овлашћује суд да казну ублажи по слободној оцени, суд није везан ни за врсту ни за меру казне која је за кривично дело прописана.

§ 73. У особито лаким случајевима, које закон изречно предвиђа, учинилац се може ослободити и од сваке казне.

Особито лак случај постоји, кад је кривица учиниочева тако незнатна и последице дела тако незначајне да нема потребе за кажњавање.

¹⁾ Текст бр. 4 и 5 § 71 Закона од 27-I-1929 г. гласио је:

4. ако је кривично дело прописана времена казна, али без назначења најмање мере, казна се може спустити до најмање законске мере те врсте казне, а место робије се може изрећи строги затвор и место заточења и строгог затвора, затвор;

5. код преступа код којих закон прописује затвор или затвор и новчану казну, суд може затвор заменити новчаном казном, ако се циљ казне и овом може постићи.

§ 74. Где закон допушта избор између две или више врста казни, строжа врста казне ће се изрећи кад је кривично дело потекло из нечасних побуда или ако показује зао карактер учиниоцев.

§ 75. У особито тешким случајевима, које закон изречно предвиђа, врста или мера прописане казне може се променити.

Особито тежак случај постоји, кад се показало да је злочиначка воља учиниочева не обично јака и ружна и да је дело због особитих околности под којима је учињено или због његових тежих последица нарочито заслужује тежу казну.

§ 76. Ко је осуђен за какво умишљено кривично дело на казну лишења слободе, па за пет година од дана кад је ту казну сасвим или делимично издржао или, ако је био задржан у заводу за мере безбедности, пошто је из овога отпуштен, опет учини какво умишљено кривично дело, тај је у поврату и казниће се строже.

Ако је то друго кривично дело потекло из једнородних побуда с ранијим делом, суд није везан за највећу меру која је за то кривично дело прописана, већ може изрећи највише двоструку прописану казну, али се ни тада не може прећи двадесет година робије или заточења ни пет година строгог затвора или затвора.

При оцени питања о поврату осуда страног суда важи као и осуда домаћег суда, ако је дело за које је дотично лице у иностранству осуђено и по овоме закону умишљено кривично дело.

§ 77. Притвор или истражни затвор који је осуђеник издржао, пре но што је пресуда изречена, урачунаће се у изречену казну.

ГЛАВА IX.

Застарелост.

§ 78. Право на гоњење кривичних дела застарева:

за двадесет година код злочинстава за која је прописана смртна казна или вечита робија;

за петнаест година код злочинстава за која је прописана казна лишења слободе до двадесет година;

за десет година код осталих злочинстава;

за пет година код преступа за које је прописан строги затвор или затвор дужи од једне године;

за две године код свих осталих преступа.

§ 79. Застаревања права на гоњење почиње онога дана кад је кривично дело учињено.

Застаревање се прекида сваком судском радњом која је због учињеног кривичног дела управљена против учиниоца у циљу гоњења.

Са сваким прекидањем почиње поново застареваше. Ипак ће право на гоњење кривичног дела у сваком случају застарети ако прође два пута онолико времена колико се по закону за застарелост права на гоњење за то дело тражи.

§ 80. Застаревање не тече за време за које се по закону гоњење не може почети или продужити.

§ 81. Право на извршење казне застарева: код смртне казне и вечите робије за двадесет и пет година;

код робије или заточења дужег од десет година за двадесет година;

код робије или заточења до десет година за петнаест година;

код строгог затвора и затвора дужег од једне године за пет година;

код сваке друге казне за две године.

§ 82. Застаревање почиње онога дана када је пресуда стала на снагу.

Застаревање се прекида хватањем осуђеника ради извршења казне.

Застаревање новчане казне прекида се сваком радњом извршне власти која је управљена на извршење новчане казне.

Са сваким прекидањем почиње поново застареваше. Ипак право на извршење казне у сваком случају застарева ако прође два пута онолико времена колико се по закону за застарелост права на извршење те казне тражи.

§ 83. Застаревање не тече за време за које се извршење казне по закону не може предузети.

ГЛАВА X.

Одобрење. Предлог. Приватна тужба.

§ 84. Закон прописује због којих кривичних дела државни тужилац може предложити отварање истраге или поднети оптужницу само по одобрењу овлашћеника.

Дато одобрење не може се опозвати.

§ 85. Закон прописује због којих се кривичних дела учинилац може гонити само на предлог оштећеников.

Предлог се мора поднети у року од три месеца од дана када је оштећеник сазнао за кривично дело и за учиниоца, ако закон не прописује што друго (§§ 246. и 291.).

§ 86. Закон прописује због којих се кривичних дела учинилац може гонити само по приватној тужби.

Код кривичних дела због којих се гони само по приватној тужби кривични ће се поступак започети само кад је приватни тужилац поднео тужбу у року од три месеца од дана кад је сазнао за учињено кривично дело и за учиниоца.¹⁾

§ 87. За лица неспособна за правне послове, предлог или приватну тужбу може поднети законски заступник; лице које је навршило шеснаесту годину може и само то урадити.

Ако лице овлашћено за предлог или приватну тужбу (§§ 85. и 86.) умре у току поменутога рока или у току поступка, ово његово право прелази на брачног друга, његову децу или родитеље, за које почиње тећи нов рок од три месеца од смрти поменутог лица.

§ 88. Поступак се отпочиње против свих учесника и онда кад су предлог (§ 85.) и тужба (§ 86.) поднети против једног од њих.

§ 89. Предлог се може опозвати само до почетка главног претреса, а од приватне тужбе се може одустати док се главни прегрес не заврши.

Одустанком од предлога или од приватне

¹⁾ Последња реченица става другог § 86 Закона од 27-I-1929 г. гласила је: „ако закон не прописује што друго (§ 292)“.

тужбе према једном од учесника сбуставља се поступак и према осталима.

ГЛАВА XI.

Повраћај права и поништај осуде (рехабилитација).

§ 90. По истеку три године после издржане, застареле или опроштене казне, може суд по молби осуђеника против кога је у смислу §-а 46. од 1. изречен губитак частних права, ако се осуђеник за време те три године као и за време издржавања казне добро владао и ако је оштећенику својим делом проузроковану штету по могућству накнадио, огласити достојним да врши изгубљена права поменута у §-у 47. бр. 3. као и да може стицати остала изгубљена права поменута у §-у 47. бр. 1. и 2.

Осуђеницима против којих је осудом у смислу §-а 46. од 2. до 4. изречен губитак частних права за извесно време, враћају се права поменута у §-у 47. бр. 3. као и могућност за стицање осталих права поменутих у §-у 47. бр. 1. и 2. самим истеком тога времена.

По истеку пет година после издржане, застареле или опроштене казне, може суд по молби лица које је први пут осуђено својим решењем поништити за будућност и против њега изречену осуду са свим њеним законским последицама, ако се је за то време добро вла-

дало и ако је оштећенику по могућству накнадило штету проузроковану својим делом. Но ништењем осуде не могу се вређати права трећег лица на накнаду штете.

II ОДСЕК: ПОСЕБНИ ДЕО.

ГЛАВА XII.

Кривична дела против опстанка државе и њеног уставног уређења.¹⁾

§ 91. Ко лиши живота или покуша лишити живота Краља или Наследника Престола или Краљевског Намесника казниће се смрћу.

§ 92. Ко предузме какво дело које иде на то да Краљ или наследник Престола или Краљевски Намесник буде лишен живота, затворен, прогнан из земље или предат непријатељу, казниће се вечитом робијом.

Ко ово учини према члану Краљевског Дома, казниће се робијом најмање десет година.

§ 93. Ко делом учини насиље према Краљу или Наследнику Престола или према Краљевском Намеснику, казниће се робијом најмање десет година.

Ко ово учини према другом члану Краљевског Дома, казниће се робијом до десет година.

¹⁾ У наслову Главе XII додана је према Закону од 9. октобра 1931 г. реч „уставног“.

§ 94. Робијом или заточењем казниће се ко предузме какво дело које иде на то:

1) да се силом или претњом, да ће се сила употребити према лицима или стварима, промени државни Устав или уставни ред наслеђа престола;

2) да се Владалац, Народно претставништво и друге Уставом предвиђене државне власти силом збаце или претњом силе спрече да врше своја уставна права и дужности или ове принуде да уставна права и дужности врше у одређеном циљу;

3) да се незаконито прибави врховна државна власт ради непосредног извршења или њеног преноса на друга лица;

4) да се Краљевина Југославија или неки њен део противно Уставу споји с којом страном државом или да се неки њен део издвоји из целине и постане самостална држава.¹⁾

¹⁾ Текст овог параграфa у Закону од 27/I-1929 г. гласио је:

Робијом или заточењем казниће се ко предузме какво дело које иде на то:

1. да се силом или претњом, да ће се сила употребити према лицима или стварима, промени државно уређење или ред наслеђа престола;

2. да се Владалац силом збаци или претњом силе спречи да врши своја права и дужности или га принуди да своја права и дужности врши у одређеном циљу;

3. да се незаконито прибави врховна државна власт ради непосредног извршења или њеног преноса на друга лица;

4. Да се Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца или неки њен део споји с којом страном државом или да се неки њен део издвоји из целине и постане самостална држава.

§ 95. Ко јавно или растурањем написа, слика или објава наводи или подстрекава на извршење којег од дела из §§ 91.—94. или ко прихвати такав позив, ако нису наступиле какве последице, казниће се робијом или заточењем до десет година.

§ 96. Ако су се више лица договорили да изврше које дело из §§ 91.—94., па дело остане неизвршено, договорачи ће се казнити робијом или заточењем до пет година.

§ 97. Ко у циљу извршења дела из §§ 91.—94., ступи у односе са владом стране државе или њеним поузданицима или злоупотреби службену власт или скупља или вежба људе, прибавља, спрема или дели оружје, муницију или новац, казниће се робијом или заточењем до десет година.

У лакшим случајевима суд може применити наређење §-а 33.

§ 98. Ко оснује какво удружење ради убеђивања или подстрекавања других да се насилним путем униште уставни поредак у држави или основи сваког државног или уставног поретка, као и ко знајући циљ таквог удружења домаћег или иностраног приступи истом као члан или га ма чиме потпомогне или прими од њега какву помоћ, казниће се роби-

јом до десет година или строгим затвором и губитком частних права.¹⁾

§ 99. Ко неовлашћено употреби какав знак државне или владалачке власти или га уклони, уништи, оштети, упрља или према њему изврши какву грубу непристојност, казниће се затвором или новчано.

Ко ово уради према знацима стране државе, који су изложени од стране признатог заступништва у Краљевини Југославији, као што су заставе и натписи, казниће се истом казном на предлог владе стране државе под условом узајамног гоњења.

За покушај ће се казнити у оба случаја.

§ 100. Ко јавно излаже порузи, или презрењу Краљевину Југославију као целину, уставна права Владаоца, законити ред наслеђа или постојећи облик владавине, казниће се затвором до три године.²⁾

Истом ће се казном казнити и ко јавно излаже порузи или презрењу Уставом признате правне установе: породицу, брак и својину.³⁾

¹⁾ Речи „уставни“ и „или уставног“ у § 98 додате су законом од 9 Октобра 1931 г.

²⁾ Речи „Краљевину Југославију као целину, уставна права Владаоца“ дошле су на место речи „Владаоца, његова права“, које су биле у тексту закона од 27/1-1929 г.

³⁾ Реч „Уставом“ дошла је место речи „законом“ у тексту закона од 27/1-1929 г.

Ако је ово излагање учињено на такав начин да се тиме ма ко подстрекне на насилна мењања ових права и правних установа, учинилац ће се казнити затвором.

За покушај ће се казнити.

§ 101. Ко знајући јавно износи или проноси лажна тврђења у намери да изложи порузи или презрењу државне установе, законе, уредбе или наредбе власти, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

§ 102. Робијом ће се казнити:

1. ко тајне државне или исправе или извештаје за које зна да се у интересу државе у тајности чувају, изда или саопшти страној власти или њеним поузданицима или их објави;

2. ко на штету Краљевине Југославије уништи, преиначи или прикрије исправе или доказе о ком правном односу Краљевине према којој страној држави или направи лажне исправе и тиме доведе у опасност интересе Краљевине Југославије.

Ако је које од ових дела учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором.

§ 103. Ко поверени му државни посао са каквом страном владом или њеним опуномоћеником сврши на штету Краљевине Југославије казниће се робијом.

Ако је ово дело учињено из нехата учинилац ће се казнити затвором.

§ 104. Ко са владом које стране државе или њеним поузданицима ступи у односе да проузрокује рат против Краљевине Југославије или побуну у самој држави у интересу стране државе, казниће се робијом до десет година.

Ако је услед тога наступио рат или побуна, учинилац ће се казнити вечитом робијом.

§ 105. Држављанин Краљевине Југославије који се у време рата, што се против Краљевине или њених савезника води, прими службе у непријатељској војсци или у њој и даље остане и ако на то није присиљен, казниће се робијом до петнаест година.

Ако је такав држављанин учествовао и у самом рату као борац казниће се смрћу или вечитом робијом.

§ 106. Ко за време рата против Краљевине Југославије или њених савезника потпомаже непријатеља, вршећи му личне услуге и снабдевања, казниће се робијом до десет година а поред тога може се казнити и новчано.

Ако је ово помагање учињено вољним уписивањем акција зајма непријатељске државе, учинилац ће се казнити затвором и новчано у величини уписане своте.

§ 107. Робијом до петнаест година казниће се ко за време рата против Краљевине Југославије или њених савезника потпомаже непријатеља тиме:

1. што набавља непријатељу војнике или покуша навести војнике Краљевине Југославије или њених савезника да пређу на непријатељску страну;

2. што прима или прикрива непријатељске уходе или им указује ма какаву помоћ ради омогућења ухођења;

3. што подстрекава на побуну, извршење убиства или непокорност војника Краљевине Југославије или њених савезника.

§ 108. Робијом ће се казнити ко за време рата против Краљевине Југославије или њених савезника наноси њиховој војсци штету тиме:

1. што учини да тврђаве, путеви, чувана места и друге утврђене или одбранбене тачке, ратни бродови, благајне, оружнице, стоваришта оружја, муниција, телеграфи и телефони, мостови, превозна средства и ваздухоплови, животне намирнице и друге ратне потребе у непријатељске руке дођу или их уништи или их неупотребљивим учини, или посредно или непосредно поремети њихову намену;

2. што учини посредно или непосредно, да војска Краљевине Југославије или њених савезника или поједина њена одељења или поје-

дини војници падну непријатељу у руке, или да војна предузећа или војне мере буду ометене или доведене у опасност; и

3. што непријатељу изда или саопшти нацрте ратних операција, тврђава, утврђених места или других места одређених за одбрану или уништи или неупотребљивим учини такве нацрте.

Ако је ово учињено из нехата учинилац ће се казнити строгим затвором и новчано.

§ 109. Ко уходи тврђаве, утврђена места, или места одређена за одбрану, или прибавља списе, цртеже или извештаје о таквим местима и нацртима ратних операција или у опште о чињеницама, предметима и мерама које се односе на рат или војну одбрану земље или за које у опште постоји интерес Краљевине Југославије да се у тајности чувају, казниће се робијом до десет година.

Ако су таква сазнања или извештаји прибављени ради саопштења којој страни држави или њеним поузданицима посредно или непосредно, учинилац ће се казнити робијом до петнаест година.

Ако су ова дела учињена у време рата, учинилац ће се казнити вечитом робијом или робијом најмање десет година.

Ако је саопштење из другог одељка овог §-а учињено из нехата, пошто се сазнање при-

бавило случајно, учинилац ће се казнити строгим затвором.

§ 110. Ко за време ратне опасности, мобилизације или рата објави нацрте ратних операција, тврђава, утврђених места, или места одређених за одбрану, или уопште извештаје о кретању војних одреда за које постоји интерес државе да се у тајности чувају, казниће се робијом.

Ко ово учини за време мира казниће се строгим затвором најмање годину дана.

§ 111. Ко за време ратне опасности, мобилизације или рата распростире лажне вести и тиме ремети или доводи у опасност војна предузећа или војне мере казниће се робијом до десет година или строгим затвором најмање годину дана.

Ако је ово учињено из нехата, учинилац ће се казнити затвором или новчано.

§ 112. Ко за време ратне опасности, мобилизације или рата не испуни закључени уговор о набавкама за потребе војске Краљевине Југославије или њених савезника или га не испуни на време или потпуно и тиме нанесе штету војним мерама, казниће се строгим затвором најмање шест месеци. Ако је ово учињено још и у намери користољубља, учинилац ће се казнити и новчано до 500.000 динара.

Истом ће се казном казнити поднабављачи, посредници, опуномоћеници и други помагачи ових набављача који учине да се уговор о набавкама на горњи начин повреди.

Ко ово учини из нехата казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

§ 113. Ко за време рата смета или спречи какво војно лице у извршењу његове службе казниће се затвором или новчано.

Истом ће се казном казнити и они који оснују у време мира или рата какво удружење чији је циљ поремећење војне дисциплине као и они који постају чланови таквог удружења.

За покушај ће се казнити у оба случаја.

Овако ће се казнити и ко само подстрекава на поремећај војне дисциплине.

§ 114. Ко предузме какву меру ради давања извештаја којој страни држави или њеним поузданицама о војној одбрани Краљевине Југославије казниће се строгим затвором.

За покушај ће се казнити.

Ко ово учини у време рата казниће се робијом до пет година.

Ко сазна за ове мере па о њима не извести полицијску власт, казниће се затвором до годину дана или новчано. Истом ће се казном

казнити ко ухвати голуба писмоношу па га не преда општинској, полицијској или војној власти.

§ 115. Ко у Краљевини Југославији или ван њених граница јавно речима, списима, сликом или чим другим подстрекава на насилни преврат или иначе на насилни поремећај уставног поретка или унутрашње сигурности Краљевине или појединих њених бановина или ко на исти начин прети применом таквог насиља или ко јавно хвали такав преврат да би тиме другог на његово извршење подстрекао, казниће се робијом до пет година.¹⁾

Ако се такво подстрекавање, претња или хваљење преврата управљени према чиновницима, службеницима и радницима у државним, бановинским или другим самоуправним установама, чиновницима Народне Банке и саобраћајних установа и установа за јавно снабдевање намирницама, огревом, водом и осветљењем, њихов учинилац казниће се робијом до десет година.

Ако се тиме ишло на то да такви чиновници или службеници противзаконо обуставе рад и омету даљу правилну службу у тим надлештвима привремено или стално и на тај начин

¹⁾ Реч „уставног“ дошла је на место речи „државног“ у закону од 27-I-1929 г.

Реч „бановина“ заменила је реч „област“ у закону од 27-I-1929 г.

принуде на промену Устава, учинилац ће се казнити робијом.¹⁾

§ 116. Ко подстрекава ратног заробљеника или интернирано лице на непокорност војним наредбама или да повреди прописане му дужности казниће се затвором.

За покушај ће се казнити.

Ако се подстрекавање односи на побуну или извршење убиства војног старешине или других лица, учинилац ће се казнити робијом до петнаест година.

§ 117. Ко силом, претњом или лукавством ослободи ратног заробљеника или интернирано лице, или му ма на који начин помогне да побегне, казниће се затвором.

Ако је ово учинило више лица скупљених у гомилу, сваки ће се учесник такве гомиле казнити затвором најмање годину дана.

За покушај ће се казнити у оба случаја.

Учесник који је употребио силу према лицима или стварима, казниће се робијом до пет година.

§ 118. Ко се осакаћењем или на други начин онеспособи стално или привремено за војну службу казниће се затвором.

¹⁾ Реч „бановинским“ заменила је израз „обласним“ а реч „Устава“ речи „државног поретка“ у тексту закона од 27-I-1929 г.

Истом ће се казном казнити и ко другога са његовим одобрењем осакати и овако га учини неспособним за војну службу.

§ 119. Ко, у намери да себе или другога ослободи стално или привремено од извршења војне обавезе, употреби према надлежној власти таква средства која могу ову да обману у том правцу, казниће се затвором.

Истом ће се казном казнити и ко лице које је обавезно служити у војсци одвраћа од служења у војсци или му помогне да избегне служење у војсци.

§ 120. Ко потпомаже војнику да побегне из војске, у колико ово не прелази у теже дело, казниће се затвором до две године.

Истом ће се казном казнити ко наговара или подстрекава војника да побегне из војске. За покушај ће се казнити у оба случаја.

§ 121. Ко предмете које је војна власт ради војне одбране узаптила или реквирирала неовлашћено прода или прибави, у залогу прими, потроши, склони, уништи или неупотребљивим учини, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

§ 122. Ко од војника купи или прими на поклон, у залогу или размену војне ствари или

ко такве ствари прими на чување без одобрења надлежне војне власти или ову о томе пријему одмах не извести, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

§ 123. Ко неовлашћено уђе у какву тврђаву или за време рата у опште у место где је од војне власти приступ забрањен, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 124. Ко неовлашћено прави скице или цртеже тврђава, утврђених места, лађа војне морнарице, ваздухоплова или војних завода, или ове фотографише, или такве снимке објави, казниће се затвором.

За покушај ће се казнити.

§ 125. Ко повреди суверенитет Краљевине Југославије недопуштеним извршењем службених радња у име стране државе или доласком у област Краљевине противно међународном праву, казниће се затвором.

§ 126. Ко учини што противно прописима, које је издала влада ради заштите неутралитета за време рата између других држава, казниће се затвором.

Ко ово учини из нехата, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

ГЛАВА XIII.

Кривична дела против државне власти.

§ 127. Ко силом или претњом да ће силу употребити спречи државног службеника или овоме у помоћ придано лице у вршењу службене радње или ко га истим начином принуди на вршење или невршење службене радње, казниће се строгим затвором или затвором.

Ако ово дело учине два или више лица у друштву, казниће се сваки строгим затвором.

За покушај ће се казнити.

§ 128. Ко при делу из § 127. нанесе повреду тела или здравља из § 181. од 1.¹⁾ или злостави државног службеника или помоћно лице или се упусти у злостављање државног службеника или помоћног лица као и ко уништава или квари ствари које су предмет или средство службене радње или се у опште упушта у уништавање или кварење ствари, казниће се робијом или заточењем до пет година у колико таква радња не прелази у које теже кривично дело.

У особито тешким случајевима учинилац ће се казнити робијом или заточењем до десет година.

§ 129. Ако се више лица скупиле у гомилу, па она од надлежног државног службеника бу-

¹⁾ У тексту закона од 27-1-1929 г. стајале су речи „из § 181 од. 2“.

ду позвана да се разилазе, не разиђу, свако ко не послуша наредбу за разилажење казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

§ 130. Ко јавно позива на отпор или непослушност према власти државној или самоуправној или ком државном службенику у вршењу званичне дужности, казниће се затвором до годину дана.

Ко власти или државне службенике у вршењу званичне дужности излаже порузи или презрењу, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

§ 131. Ко учини које дело из §§ 127.—130., изазван противзаконим или неправилним радом државног службеника, казниће се најмањом мером казне прописане за то дело а може се и од сваке казне ослободити.

§ 132. Казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара:

1. ко носи знаке државног службеника и ако то није;
2. ко се јавно или у противправном циљу лажно издаје за државног службеника;
3. ко неовлашћено изврши какву радњу, коју би могао извршити само државни службеник;

4. ко узме на себе власт државног службеника.

§ 133. Ко државног службеника, судију државног, изабраног или општинског суда, судију берзанских, управних и међународних судова или чланове међународних комисија поклоном или обећањем какве користи наводи да учини што закону противно или да не учини нешто што по закону треба учинити или да трпи нешто противно закону, казниће се строгим затвором и новчано до 100.000 динара.

Дати поклон или имовинска корист одузеће се у корист Фонда (§ 42.).

§ 134. Ко скине, сломије или поквари печат којим је власт неку ствар затворила или под забрану ставила или избрише знак којим је власт неку ствар нарочито обележила, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

ГЛАВА XIV.

Кривична дела против правосуђа.

§ 135. Ко зна да се припрема извршење каквог злочинства, па у времену када је још било могуће отклонити то дело, пропусти да то јави надлежној власти, казниће се затвором ако злочинство буде покушано или извршено.

У особито тешким случајевима казниће се роббијом до пет година.

Казна ће се изрећи и онда кад је учинилац који је дело покушао или извршио био неурачунљив.

Ово се лице неће казнити ако је учинилац покушаног или извршеног злочинства томе лицу род по крви у правој линији или у споредној линији до другог степена закључно или је с њим у браку или ако се трудило на други начин да спречи извршење злочинства или да отклони исход пошто је дело покушано или извршено или ако би том лицу због такве пријаве претила опасност за његову личност или имовину.

§ 136. Ко јавно или растурањем написа, слика или објава наводи или подстрекава на извршење злочинства изузевши она из §§ 91.—94., или ко прихвати такво подстрекавање, ако то не прелази у теже кривично дело, казниће се затвором до три године или новчано до 30.000 динара.

§ 137. Ко се нуди да изврши које злочинство или ко прихвати такву понуду, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

§ 138. Ако се два или више лица договоре да изврше које злочинство изузевши она из

§§ 91.—94., у колико такав договор не прелази у теже кривично дело, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

Исто тако казниће се и лица која се удруже ради вршења злочинства и ако ова у појединостима још не би била одређена.

Неће се казнити онај договорач који драговољно одустане од договора или благовремено учини о томе пријаву власти или спречи извршење кривичног дела.

§ 139. Ко против свог уверења некој власти лажно пријави да је извесно лице учинило кривично дело или да је повредило своју службену дужност, у намери да се против њега отпочне кривични или дисциплински поступак, казниће се строгим затвором или затвором.

Ако пријавилац опозове своју лажну пријаву пре започетог поступка, суд га може ослободити од сваке казне.

У свима случајевима осуде суд ће на захтев осудити лажног пријавиоца да се о његовом трошку објави судска пресуда.

§ 140. Ко знајући да није учињено никакво кривично дело, учини лажну пријаву власти о таквом делу или ко се лажно сам оптужи да је учинио какво кривично дело, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 141. Ко осујети или спречи да се против неког лица предузме поступак или иде на руку неком лицу да га не постигне казна за његово кривично дело или мера безбедности, казниће се строгим затвором до три године.

За покушај ће се казнити.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до пет година.

Казна не сме ни по врсти ни по величини бити већа од оне којом је запређено кривично дело у погледу кога је ово помагање извршено.

Овакав се помагач неће казнити ако му је учинилац кривичног дела род по крви у правој линији или у споредној линији до другог степена закључно или је с њим у браку.

§ 142. Ко силом, претњом или лукавством ослободи каквог притвореника, затвореника, осуђеника или какво друго лице чувано у каквом заводу или предано каквој породици по одлуци власти или овоме на други какав начин помогне да побегне, казниће се строгим затвором.

За покушај ће се казнити.

Ако је ово кривично дело учинило више лица па се не зна ко је посебице шта учинио, казниће се сваки учесник строгим затвором.

Учесници који су употребили силу према лицима или стварима, казниће се робијом до десет година.

§ 143. Притвореници, затвореници, осуђе- ници и друга лица чувана по одлуци власти у каквом заводу или затвору, казниће се строгим затвором ако се скупе у намери да насилно изађу у слободу. Ако се у истој намери скупе да удруженим снагама нападну на чиновнике завода или друге службенике чијем су надзору поверени или да ове принуде силом или претњом да ће употребити силу да нешто учине или не учине или трпе, казниће се робијом до пет година.

Учесници који су употребили силу према лицима или стварима, казниће се робијом до десет година, ако радња не прелази у теже кривично дело.

§ 144. Ко пред судом под заклетвом лажно нешто исказе, казниће се робијом до пет година. Ако се сведок, вештак, преводилац или тумач у кривичном поступку против ког лица лажно заклео, у корист или на штету овога, казниће се робијом до десет година.

Ако је кривоклетник лажно исказао, у намери да оптуженик на смрт осуђен буде и осу- да буде извршена, казниће се вечитом робијом.

§ 145. Казнама из прописа §-а 144. казниће се сва она лица која су законом ослобођена полагања заклетве или су се позвала на већ положену заклетву, ако су што год лажно исказала

пред судом. Заклетви је равно свечано обећање дато у место заклетве.

§ 146. Сведок, вештак, преводилац или тумач који није положио заклетву а лажно је пред судом сведочио, вештачио, преводио или тумачио, казниће се стротим затвором и губитком частних права.

§ 147. Ако лица поменута у §-у 144. опозову своја лажна казивања пре но што судска одлука о дотичном предмету буде изречена, казниће се, ако је то учињено из властите побуде, затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара, а ако је то учињено стицајем других прилика, казниће се затвором.

Ако услед тога није било никакве штете нити последице ни за кога може суд ублажити казну по слободној оцени или ослободити учиниоца од сваке казне.

§ 148. Прописи §§ 144.—147. примењују се и у поступку пред управним, берзанским, избраним судовима и другим судовима и пред страним или међународним судовима или међународним комисијама.

За лажне исказе пред управним властима казниће се затвором.¹⁾

¹⁾ Речи „и у ванпарничном поступку“ у ст. 2. § 148, које су биле у тексту закона од 27-I-1929 г. изостављене су.

§ 149. Ко без допуштења надлежног судије путем штампе објави ток судског поступка и пресуду изречену против каквог млађег малолетника или противно допуштењу објави име малолетника у целини или тако да се може закључити на кога се то односи, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5000 динара.

§ 150. Лица којима је допуштено присуствовање на претресу, за који је искључена јавност, ако противно судском решењу објаве или коме саопште оно што су као тајну на претресу сазнала, а интерес државне безбедности захтева да то и даље остане у тајности, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 151. Ко путем штампе неовлашћено објави оптужницу или прибрани¹⁾ доказни материјал у кривичном поступку пре него што је ово објављено на главном претресу или ко на тај начин објави садржај главног претреса за који је искључена јавност или како су поједине судије гласале, казниће се затвором до три месеца и новчано до 3000 динара.

¹⁾ Реч „прибрани“ дошла је на место речи „прибави“ погрешно употребљеној у тексту Закона од 27-1-1929 г.

§ 152. Казниће се затвором до три месеца:

1. ко противправно уништи или склони или замени леш каквог лица тако да се овај не може прегледати;

2. ко на захтев власти не каже где се такав леш налази и ако то зна.

§ 153. Затвором до три месеца или новчано до 3000 динара казниће се лице које је законом позвано да врши преглед мртваца ако после прегледа не јави власти о сумњивим случајевима у којима се основано држи да је смрт проузрокована кривичним делом.

ГЛАВА XV.

Кривична дела против јавног мира и поретка.

§ 154. Сваки учесник какве гомиле људи која се скуп и заједничким силама учини насиље према лицима или туђе ствари оштети или опљачка казниће се строгим затвором.

Они учесници гомиле који су посебице учинили насиље према лицима или су ствари оштетили или опљачкали казниће се робијом до десет година.

§ 155. Ко код много лица изазове страх претњом којим опште опасним злочинством, казниће се строгим затвором до две године.

§ 156. Ко неоснованом виком за помоћ, злоупотребом знака за нужду или томе подоб-

но, проузрокује страх код већег броја лица или навалу света или излазак полиције, ватрогасаца или војске, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

Истом казном казниће се и ко јавно или путем штампе проноси какав лажан глас против свога уверења или ако нема основаног разлога да га сматра за истинит, а такав глас може да изазове опште огорчење или општи страх или опасност за јавни мир и општи поредак.

§ 157. Ко јавно или растурањем списка лажно приказује имовинске, здравствене или друге прилике у страним државама у циљу да организује, проузрокује или помогне исељавање из Краљевине Југославије, казниће се строгим затвором и новчано.

§ 158. Ко из одвратности према послу у скитњи, блудничењу, просјачењу или у професионалној коцки проводи време, казниће се затвором до годину дана (§ 52.).

§ 159. Ко своје дете или дете које стоји под његовим надзором упути да просјачи, казниће се затвором до шест месеци.

§ 160. Ко без захтева за то овлашћеног лица направи или прода кључ за туђу браву, или

ко направи или уступи удешени кључ (отпирач) лицу које за то нема никакве оправдане потребе, а могао је држати да се тиме намерава да учини какво кривично дело, казниће се затвором до шест месеци и новчано до 5.000 динара.

✓ § 161. Чланови удружења чије би уређење или циљ били противни наређењима казних или војних закона, у колико такво удруживање не прелази у теже кривично дело, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

§ 162. Ко јавно хули на Бога или на коју законом признату веру или јавно ружи обреде или обичаје слављења Бога, казниће се затвором до годину дана.

§ 163. Ко спречи или узнемири богослужење или вршење обреда признатих вероисповести или обесвети или изложи порузи или презрењу иконе или друге слике и кипове светаца или друге ствари које су намењене служби Божјој за време док те ствари служе за употребу по својој намени, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 164. Ко силом или претњом да ће силу употребити, или претњом злочинством или

преступом спречи или растури незабрањене зборове, опходе или сличне манифестације, казниће се затвором или новчано до 50.000 динара.

Исто тако ће се казнити, ко код незабрањених зборова, опхода или сличних манифестација учини насиље у намери да растури збор, опход или манифестацију.

§ 165. Ко јавно на зборовима или на јавним местима дражи један део народа против другог или један друштвени ред против другог и тиме изазива верски или племенски раздор или раздор између друштвених редова, казниће се затвором или новчано.

§ 166. Ко се умишљено или из нехата употребом јаких пића или напитака тако опије да постане неурачунљив и у таквом стању учини кривично дело, за које се гони по службеној дужности, казниће се због самог овог пијанства затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

ГЛАВА XVI.

Кривична дела против живота и тела.

§ 167. Вечитом робијом или робијом најмање десет година, казниће се ко другог лиши живота.

Смрћу или вечитом робијом казниће се:

1. ко другог лиши живота после зрелог размишљања;

2. ко другог лиши живота отровом или на свиреп (окрутан) начин;

3. ко другог лиши живота на начин којим се угрози живот више лица;

4. ко другог лиши живота из користољубља или ради извршења или прикривања другог злочинства; или

5. ко се налази у поврату (§ 76. од. 1.) због лишења живота каквог лица по првом одељку овога параграфа.

За покушај лишења живота из првог одељка овог параграфа учинилац ће се казнити робијом најмање три године, а за покушај дела из другог одељка робијом најмање седам година.

Ко другог убије на мах, доведен без своје кривице у јаку раздраженост каквим нападом или великим увредама од стране убијеног, казниће се робијом или заточењем до десет година.

§ 168. Ко лиши живота какво лице на његов изречан и озбиљан захтев или молбу казниће се заточењем до пет година или затвором.

Ако је овако лишење живота извршено услед сажаљења према бедном стању овог лица учинилац ће се казнити затвором до три године.

§ 169. Ко наведе неког на самоубиство или му помогне у извршењу самоубиства, казниће се ако ово буде извршено строгим затвором, а ако остане у покушају затвором.

Ко при том самоубиству употреби према наведеном опасна или врло тешка представљања, да би га навео на самоубиство, казниће се робијом до десет година.

Ако је наведени био у стању неурачунљивости, дете или млађи малолетник, учинилац ће се казнити по §-у 167.

§ 170. Мати која за време порођаја или непосредно иза порођаја, али док траје онај поремећај што га код породиље изазива порођај, лиши живота своје дете, казниће се ако је дете брачно строгим затвором, а ако је дете ванбрачно затвором.

У особито лаким случајевима суд може ублажити казну по слободној оцени.

§ 171. Трудна жена која сама свој плод побаци или другом допусти да јој то учини, казниће се затвором до три године.

У особито лаким случајевима може суд ублажити казну по слободној оцени, а ванбрачну матер, ако је сама извршила побачај, и ослободити од сваке казне.

§ 172. Ко трудној жени на њен захтев или пристанак да какво средство или учини да плод побаци, казниће се строгим затвором.

Ако то учини лекар, апотекар, бабица или лице које то врши за награду, казниће се робијом до пет година.

Лекар или бабица казниће се затвором до годину дана и у случају ако већ започети побачај доврши а о томе не извести надлежну власт у року од три дана.

§ 173. Ко трудној жени да какво средство за побачај или га сам према њој употреби а без њене воље и она плод побаци, казниће се робијом до пет година.

Ако жена од тога умре, учинилац ће се казнити робијом најмање пет година.

Неће се казнити лекар који трудној жени уз претходну пријаву власти а на основу лекарског комисијског мишљења правилно изазове прекидање трудноће или побачај да би јој спасао живот или отклонио неизбежну опасност по њено здравље, кад то никаквим другим начином није могуће.

О образовању лекарске комисије Министарство Народног Здравља издаће нарочиту уредбу.

§ 174. Ко јавно или путем штампе објављује оглас којим прикривено или отворено ну, ди, јавно излаже или хвали извесна средства или оруђа за побачај плода или нуди своје или туђе услуге за то, казниће се строгим затвором до годину дана.

§ 175. Ко другога изложи опасности по живот па га остави без сваке помоћи, казниће се строгим затвором.

Ако лице изложено таквој опасности услед тога изгуби живот или буде тешко повређено (§§ 178—179), или му се тиме здравље трајно наруши учинилац ће се казнити робијом до десет година.

§ 176. Ко какво немоћно лице које му је поверено или о којем је иначе дужан старати се, напусти или остави без помоћи у приликама по живот или здравље опасним, казниће се робијом до пет година.

Ако је остављено лице услед тога живот изгубило или било тешко повређено (§§ 178. и 179.) или му се тиме здравље трајно нарушило, учинилац ће се казнити робијом до петнаест година.

Ко ово учини из нехата казниће се затвором.

§ 177. Ко другог из нехата лиши живота казниће се затвором до три године.

Ако је учинилац смрт могао предвидети или је по позиву и занимању свом био дужан бити пажљив, казниће се строгим затвором најмање годину дана.

§ 178. Ко другога телесно повреди или му здравље наруши, казниће се робијом или заточењем до осам година:

1. ако повређени или оболели услед тога остане трајно неспособан за рад или умоболан;

2. ако је услед ове повреде тела или здравља било опасности по живот повређеника;

3. ако је услед тога остало трајно унакажено лице повређеника;

4. ако је уништен или трајно унакажен који важан део тела или трајно и у знатној мери нарушено здравље повређеника.

Ако повређеник умре од овакве повреде, учинилац ће се казнити робијом до дванаест година.

§ 179. Ко другога повреди тако да овоме неки мање важан део тела буде уништен или да постане трајно слабији него што је пре тога био казниће се робијом или заточењем до три године.

Ако повређеник умре од овакве повреде, учинилац ће се казнити робијом до десет година.

§ 180. За сваку другу повреду тешке природе мању од оне из §§ 178 и 179 учинилац ће се казнити затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

Ако је таква повреда нанесена ножем или каквим смртоносним оруђем или уопште средством подобним да тело тешко повреди или

здравље тешко наруши, учинилац ће се казнити строгим затвором најмање шест месеци.¹⁾

§ 181. За повреду лаке природе учинилац ће се казнити затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

Ако је таква повреда нанесена ножем или каквим смртоносним оруђем или уопште средством подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, учинилац ће се казнити строгим затвором до годину дана.

За дело из првог одељка суд може учиниоца ослободити од сваке казне, ако је без своје кривице био изазван грубим или неуљудним поступком повређеника.²⁾

§ 182. За повреду из §§ 178. и 179. ако је учињена из нехата, учинилац ће се казнити затвором до годину дана.

Ако је учинилац по позиву или занимању свом био дужан да буде пажљив, казниће се затвором најмање шест месеци.

¹⁾ Текст § 180 закона од 27-I-1929 г. гласио је: За повреду нанесену ножем или каквим смртоносним оруђем и уопште средством подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, учинилац ће се казнити, ма да би учињена повреда тела или нарушеног здравља била мања од повреде из § 179., строгим затвором најмање шест месеци.

²⁾ Текст § 181 Закона од 27-I-1929 г. гласио је: За сваку другу тешку повреду мању од оне у §§ 178. и 179. а која не би долазила ни под пропис §-а 180., учинилац ће се казнити затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

Ако је повреда лаке природе, учинилац ће се ка-

Ако повређеник умре од овакве повреде, учинилац ће се казнити по §-у 177.

§ 183. За повреду из §§ 180. и 181. ако је учињена из нехата, учинилац ће се казнити затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

За повреду из §-а 180. од. 2. и § 181 од. 2 кад је учињена из нехата а учинилац је био дужан по свом позиву или занимању да буде пажљив казниће се затвором до годину дана.¹⁾

§ 184. Ко учествује у каквој тучи у којој је ко лишен живота, казниће се због самог тог учешћа строгим затвором.

Ко учествује у каквој тучи у којој је неком учињена која од повреда из §§ 178. и 179., казниће се због самог тог учешћа затвором до две године.

Ко учествује у каквој тучи у којој је неком учињена која од повреда из §§ 180. и 181. казниће се због самог тог учешћа затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

Ове ће се казне применити само ако се не да утврдити ко је проузроковао смрт или на-нео поменуте повреде.

знити затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара, а ако је учинилац без своје кривице био изазван грубим или неуљудним поступком повређеника, суд га може ослободити од сваке казне.

¹⁾ У тексту закона од 27-I-1929 г. у ставу другом стајале су речи „из § 180.“

§ 185. Ко лице које се налази у његовој служби, под његовим старањем или надзором или које је иначе од њега зависно, нарочито ако је малолетно или немоћно, гони на претеран физички или умни рад, па од тога наступе штетне последице по тело или здравље тога лица, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 динара, а ако то чини из користољубља или из пакости, казниће се строгим затвором.

Ако би здравље тога лица услед оваквог поступања са њим било тешко нарушено, учинилац ће се казнити робијом до пет година.

§ 186. За дела из § 181. од. 1. и § 183. гоњење се предузима само по предлогу повређеника.¹⁾

ГЛАВА XVII.

Кривична дела против опште сигурности људи и имовине.

§ 187. Ко учини паљевину (пожар) на туђој имовини, казниће се робијом до пет година или строгим затвором.

§ 188. Робијом до двадесет година казниће се:

¹⁾ У тексту Закона од 27-I-1929 г. стајале су речи „из § 181. од. 2.“

1. ко паљевином своје или туђе имовине проузрокује опасност за живот каквог лица или опасност у великом обиму за туђу имовину;

2. ако је услед паљевине какво лице живот изгубило или је тешко повређено (§§ 178. и 179.) а учинилац је то могао да предвиди.

§ 189. Смрћу, вечитом робијом или робијом најмање десет година казниће се:

1. ко паљевином своје или туђе имовине проузрокује опасност за живот више лица;

2. ако је услед паљевине више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.) а учинилац је то могао да предвиди.

§ 190. Ко из нехата проузрокује паљевину на туђој имовини и тиме доведе у опасност живот каквог лица или доведе туђу имовину у опасност у великом обиму, казниће се затвором до две године или новчано до 20.000 дин.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.) учинилац ће се казнити строгим затвором најмање три месеца.

Ако је услед тога више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се казнити строгим затвором најмање годину дана.

§ 191. Ко каквом распрскавајућом материјом проузрокује опасност за живот кога ли-

ца или опасност у већем обиму за туђу имовину казниће се робијом до десет година.

Ако је учинилац тиме проузроковао опасност за живот више људи, казниће се робијом најмање три године.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се робијом најмање пет година, а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се смрћу или вечитом робијом или робијом најмање десет година.

§ 192. Ко каквом распрскавајућом материјом из нехата проузрокује опасност за живот кога лица или опасност у већем обиму за туђу имовину, казниће се затвором најмање месец дана.

Ако је учинилац тиме довео у опасност живот више лица, казниће се строгим затвором.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се учинилац строгим затвором најмање годину дана, а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се учинилац строгим затвором најмање две године.

§ 193. Ко распрскавајуће материје или справе или оруђе потребно за њихово справ-

љање прави или даје упуства како оне да се направе, набавља, чува или коме другом предаје, и ако зна и мора држати да су оне одређене да се употребе ради извршења каквог злочинства, казниће се робијом до пет година или строгим затвором најмање три месеца.

§ 194. Ко каквом електричном, парном или каквом другом моторном силом проузрокује опасност за живот људи или опасност у већем обиму за туђу имовину казниће се робијом до десет година.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди казниће се робијом најмање пет година, а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се робијом најмање десет година.

§ 195. Ко каквом електричном, парном или каквом другом моторном силом из нехата проузрокује опасност за живот људи или опасност у великом обиму за туђу имовину, казниће се затвором до две године.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се казнити строгим затвором до две године.

Ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се

казнити строгим затвором најмање годину дана.

Она лица којима је дужност да рукују парним машинама или другим моторима ако су ову дужност занемарили те је због тога наступила опасност за живот људи или опасност у већем обиму за туђу имовину или је какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се строгим затвором најмање годину дана.

§ 196. Ко проузрокује какву поплаву којом се доведе у опасност у већем обиму туђа имовина или се доведе у опасност живот људи, казниће се робијом.

Ако је услед поплаве какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се робијом најмање пет година.

Ако је поплавом више лица изгубило живот или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се смрћу или вечитом робијом или робијом најмање десет година.

Ко овакву поплаву проузрокује из нехата, казниће се затвором, а ако је услед такве поплаве какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се казнити строгим затвором најмање три месеца, а ако је више лица живот изгубило или тешко

повређено (§§ 178. и 179.), казниће се строгим затвором најмање годину дана.

§ 197. Ко спроводе за воду, уставе, пропусте, насипе и уопште направе које су људи начинили да се бране од природних непогода, уништи или повреди и тиме проузрокује опасност за живот или здравље људи или опасност у већем обиму за туђу имовину, казниће се робијом.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао предвидети, казниће се робијом најмање пет година.

Ако је услед тога више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао предвидети, казниће се смрћу или вечитом робијом или робијом најмање десет година.

Ко под горњим условима из нехата проузрокује опасност за живот или здравље људи или опасност у већем обиму за туђу имовину, казниће се затвором до шест месеци, а ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се казнити строгим затвором, а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се строгим затвором најмање годину дана.

§ 198. Ко при руковођењу или извођењу какве грађевине или рушењу какве грађевине ради противно законским прописима или опште признатим правилима грађевинарства тако да може настати опасност за људски живот, казниће се затвором до годину дана.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се учинилац строгим затвором најмање три месеца, а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се казнити строгим затвором најмање годину дана.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до десет година.

§ 199. Ко у рудницама, фабрикама или подобним установама чије радње могу довести у опасност живот радника, уништи, поквари или склони какву нараву која служи сигурности рада и заштити живота радника или учини да такве справе не дејствују или их противно својој дужности не стави у дејство и тиме проузрокује опасност за живот, казниће се строгим затвором и новчано.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се учинилац строгим затвором најмање три месеца, а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.),

учинилац ће се казнити строгим затвором најмање годину дана.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до десет година.

§ 200. Ко проузрокује да какав брод насадне или да потоне и тиме наступи опасност за живот људи или опасност у већем обиму за туђу имовину, казниће се робијом.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се робијом најмање пет година, а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се смрћу или вечитом робијом или робијом најмање десет година.

Ко учини дело из првог одељка из нехата, казниће се затвором. Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се казнити строгим затвором најмање три месеца; а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се строгим затвором најмање годину дана.

§ 201. Ко другом каквом опште опасном радњом проузрокује опасност за живот људи или опасност у већем обиму за туђу имовину, казниће се робијом.

Ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се робијом најмање пет година; а ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), а учинилац је то могао да предвиди, казниће се смрћу или вечитом робијом или робијом најмање десет година.

Ко учини дело из првог одељка из нехата, казниће се затвором. А ако је услед тога какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се учинилац строгим затвором најмање три месеца, ако је више лица живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), учинилац ће се казнити строгим затвором најмање годину дана.

§ 202. Ако учинилац кривичних дела из ове главе драговољно отклони наступање штетних последица његова дела, може му суд ублажити казну по слободној оцени, а у особито лаким случајевима и ослободити га од сваке казне.

§ 203. Ко пропусти без опасности за себе самог или другог да блавоременом пријавом надлежној власти или на други начин по могућству отклони какву паљевину, поплаву, експлозију или какав други несрећан случај којим се угрожава живот људи или доводи

у опасност у већем обиму туђа имовина, казниће се затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара.

ГЛАВА XVIII.

Кривична дела против сигурности јавног саобраћаја за људе, имовину и вести.

§ 204. Ко сигурност јавног саобраћаја нарочито на улицама, путевима или трговима тако угрози да тиме проузрокује опасност за живот или здравље људи, казниће се затвором.

Ко ово учини из нехата, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 205. Ко доведе у опасност живот или здравље више лица на местима означеним у § 204. или ако је ко год ту услед тога тешко повређен (§§ 178. и 179.), или погинуо, а учинилац је то могао да предвиди казниће се робијом.

Ко је такву опасност проузроковао из нехата, казниће се затвором најмање три месеца.

§ 206. Ко доведе у опасност сигурност железничког, трамвајског или бродарског саобраћаја или саобраћаја ваздухопловом, казниће се робијом.

Ко ово учини из нехата казниће се строгим затвором или новчано до 50.000 динара.

§ 207. Ко доведе у опасност живот више лица у саобраћају означеном у §-у 206. или ако је услед тога ко год тешко повређен (§§ 178. и 179.), или лишен живота, а учинилац је то могао да предвиди, казниће се робијом.

Ко је ову опасност проузроковао из нехата, казниће се строгим затвором најмање шест месеци.

§ 208. Службеници којима је поверен надзор над железничким путем или возом или трамвајем, службеници који руководе возњом брода и ваздухоплова, казниће се робијом до пет година, ако је њиховим нехатом воз, трамвај или брод доведен у опасност, а ако је при том какво лице живот изгубило или тешко повређено (§§ 178. и 179.), казниће се робијом до десет година.

§ 209. Ко омета или спречава јавни железнички, бродарски, ваздухопловни, поштански, телеграфски, телефонски, трамвајски или аутобусни саобраћај или рад постројења за јавно снабдевање водом, светлошћу, грејањем или каквом енергијом или јавних установа за одбрану од опасности ватре или воде или државних завода за земаљску

одбрану на тај начин што оштети, уништи, уклони, измени или ван делатности стави саставне делове, казниће се строгим затвором.

За покушај ће се казнити.

У особито тешким случајевима овога дела, казниће се до пет година робије. Ко ово учини из нехата, казниће се до 5.000 динара.

§ 210. Железнички, поштански, телеграфски, телефонски, трамвајски, бродарски, аутобусни службеници и службеници осталих установа из § 209. који су дужни да се старају о безбедности ових установа, казниће се затвором до годину дана, ако нехатом проузрокују да се спречи или доведе у опасност поменути јавни саобраћај или рад поменутих установа.

§ 211. Према службеницима железничким или бродарским или службеницима ваздухоплова који буду осуђени за дела из § 206. од 1., § 207. од 1. и § 208., а тако исто према службеницима поштанским, телеграфским, телефонским и трамвајским који буду осуђени за дела из § 209. од 1. и из § 210. примениће се пропис § 49.

§ 212. Ко радиотелеграфским или радиотелефонским постројењима злонамерно или без потребе отправи међународно уговорени

знак да прети опасност или знак за позивање у помоћ, казниће се строгим затвором.

§ 213. Ко намерно или из нехата спречава или омета рад неког радиопостројења помоћу електричних постројења или ко за радиопостројења ускрати потребан рад, казниће се, ако је сметња наступила, затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

ГЛАВА XIX.

Прављење лажних исправа и мера.

§ 214. Ко начини какву лажну исправу домаћу или страну или преиначи праву исправу у намери да се таква исправа употреби као права, казниће се строгим затвором и новчано до 20.000 динара.

Ко исправу за коју зна да је лажна или преиначена употреби као праву, казниће се робијом до пет година или строгим затвором, а у оба случаја и новчано до 50.000 динара.¹⁾

Ако је учинилац овим хтео само да прибави себи или другом доказ за какву тражбину на коју он или други има право или

¹⁾ Текст става другог § 214 у закону од 27-1-1929 г. гласио је:

Ко исправу за коју зна да је лажна или преиначена употреби као праву, казниће се робијом до пет година и новчано до 50.000 динара.

ради одбране од какве бесправне тражбине или неосноване оптужбе, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 215. Учиниолац ће се казнити робијом до пет година или строгим затвором ако је лажна или преиначена исправа:

1. јавна исправа домаћа или страна издана по прописима закона;

2. званична књига, записник, регистар или списак који се води са званичном истинитошћу;

3. тестаменат или уопште писмено о последњој вољи;

4. меница по закону пуноважна или чек.

Истом казном ће се казнити и ко лажно води или преиначи трговачке књиге.

Поред казне лишења слободе суд може учиниоца осудити и на новчану казну.

§ 216. Учиниолац ће се казнити робијом до осам година, ако је лажна или преиначена исправа: хартија од вредности која гласи на доносиоца; акција уопште или привремена исправа или потврда која заступа акцију као и њима припадајућа исправа (купон или талон); обвезница или заложница: државна, општинска или какве корпорације или друштва, издана на основу каквог законског овлашћења.

Поред казне робије може се учинилац осудити и на новчану казну.

§ 217. Ко прикупља лажне или преиначене хартије означене у § 216. у намери да их употреби као праве, казниће се затвором.

§ 218. Ко чини да се у домаћим или страним јавним исправама, записницима или књигама овери каква неистинита чињеница која хоће да се докаже овим оверавањем, казниће се робијом до пет година или строгим затвором.

Истом казном казниће се и ко овакву исправу употреби као праву знајући да је неистинита чињеница која је исправом оверена.

§ 219. Казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара:

1. ко начини лажну лекарску сведоцбу о стању здравља или узрока смрти кога лица или уопште о каквој чињеници коју по своме позиву има лекар да осведочи или ко праву лекарску сведоцбу преиначи у намери да се таква исправа употреби као права;

2. ко под горе означеним условима направи лажну или преиначи праву сведоцбу марвеног лекара.

§ 220. Лекар или марвени лекар који изда неистиниту исправу предвиђену у § 219.

да се она употреби као права, казниће се строгим затвором до две године.

Ако је издаваоцу овакве исправе обећана или дата награда, казниће се строгим затвором најмање годину дана и новчано а поред тога може му суд забранити вршење лекарског позива.

§ 221. Ко употреби коју од исправа поменутих у §§ 219. и 220. као праву знајући да је она лажна или преиначена, казниће се строгим затвором до годину дана и новчано.

§ 222. Казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5000 динара:

1. ко начини лажну путну исправу или праву преиначи у намери да је употреби као праву или ко учини да му се путна исправа изда под лажним именом;

2. ко у намери да обмане какву власт или какво приватно лице ради бољег напредовања свог или ког другог лица лажно начини или преиначи служитељске или радничке књиге и исправе, исправе о отпусту из војске, сведоцбе о способности или владању и овима подобне исправе;

3. ко у намери да их употреби као праве лажно начини или преиначи путничке карте за железницу, лађу и друга саобраћајна средства, улазнице за какво јавно место као по-

зориште, концерте и томе подобно или какав сличан предмет коме се хтелo да да изглед као да важи и ако је он своју важност већ изгубио или да има већи значај него што у ствари стоји;

4. ко употреби коју од лажних исправа означених под 1.—3. или ко употреби праве исправе издане за кога другог као да су за њега издане или ко овакве праве исправе које су за њега издане да другоме ради употребе.

Ко ове радње врши у виду заната, казниће се строгим затвором и новчано.

§ 223. Ко, у намери да спречи или отежа доказ исправом, туђу исправу уништи, прикрије или повреди или је учини неупотребљивом делимично или потпуно, казниће се строгим затвором или затвором.

§ 224. Ко уклони, уништи, поквари, помери или премести какав гранични камен, земљомерске знаке или уопште какав знак непокретне својине или какав знак о праву на употребу воде или ко овакав гранични камен или знак лажно намести, да би прибавио, отежао или прикрио доказ за правне односе, казниће се строгим затвором и новчано.

За покушај ће се казнити.

§ 225. Ко начини лажне знаке за вредност државне или друге које јавне власти било домаће или стране, као: таксене, поштанске или трошаринске марке, таксену хартију и уопште све такве знаке који постоје на основу каквог закона, или ко преимачи који од оваквих правих знакова и да му изглед веће вредности у намери да их употреби као праве или да их прода или другом да на употребу, казниће се робијом до десет година и новчано.

§ 226. Ко одстрањењем жига којим се знаци из § 225. поништавају или другим којим начином иде на то да овим знацима да изглед као да нису употребљени, и ако јесу, казниће се строгим затвором и новчано.

§ 227. Ко употреби као прави какав лажно начињени или преимачени знак из § 225. или га у том циљу набави за себе или другог или га продаје или држи ради продаје, казниће се робијом до пет година.

§ 228. Ко употребљене знаке за вредност из § 225. употреби или прода као да важе, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5000 динара.

§ 229. Казниће се строгим затвором и новчано:

1. ко лажно начини или преиначи службене знаке за обележавање робе домаће или стране, као: печате, жигове или марке којима се жигоше: стока, дрва, злато, сребро или друга каква роба у намери да их употреби као праве;

2. ко такве лажне или преиначене знаке употреби као праве.

§ 230. Ко прави, набавља или растура калупе, оруђа или средства намењена за лажно прављење или преиначавање исправа или службених знакова за вредности или обележавање робе, казниће се робијом до три године или строгим затвором и новчано.

§ 231. Ко мере или тегове лажно начини, преправи или измени или ко лажно преиначене или измењене мере или тегове употреби као праве, казниће се робијом до три године или строгим затвором и новчано.

§ 232. Прописи ове главе о лажним исправама примењују се и на ове случајеве:

1. кад ко какву хартију, бланкет или какав други предмет на коме је неко лице ставило свој потпис, доцније неовлашћено попуни каквом изјавом која има вредности за правне односе;

2. кад ко другога обмане о садржају какве исправе и овај стави свој потпис на ту исправу, држећи да се потписује под какву другу исправу или под какав други садржај а не под онај под који се потписао;

3. кад ко исправу изда у име каквог лица без његовог овлашћења или у име лица које не постоји;

4. кад издавалац исправе уз свој потпис бесправно стави да има такав положај или чин који има битни утицај на доказну силу исправе;

5. кад ко исправу начини на тај начин што неовлашћено употреби прави печат, жигове и знаке.

§ 233. У свим случајевима кривичних дела означених у овој глави одузеће се све оруђе и материје, као и израђевина кривичним делом, без обзира на то чије су. Овим се не вређају права на накнаду лица које на ове ствари има какво законско право.

ГЛАВА XX.

Прављење лажних новаца.

§ 234. Ко израђује новац у намери да га као новац стави у течај или ко истинити новац преиначује у намери да га стави у течај као новац од веће вредности, казниће се робијом до десет година и новчано.

§ 235. Ко стави у течај лажан новац као истинити било да је он лажно начињен или преиначен, казниће се робијом до десет година и новчано.

Ко лажан новац који он или ко други као истинити прими, знајући да је лажно начињен или преиначен, стави у течај, казниће се затвором до годину дана и новчано до 10.000 динара.

§ 236. Ко металну садржину новца смањује у намери да га стави у течај по правој вредности, казниће се строгим затвором и новчано.

Ко ово чини у виду заната, казниће се робијом до десет година и новчано,

Ко овакав новац стави у течај као пуноважан, и ако зна да је његова права вредност смањена, казниће се по првом односно другом одељку овог параграфа.

Ко овакав новац који он или ко други прими као новац са правом вредношћу, па га знајући да му је вредност смањена, стави у течај, казниће се затвором до шест месеци и новчано до 5000 динара.

§ 237. Ко прикупља лажан или преиначен новац или новац са смањеном металном садржином, у намери да га стави у течај као пуноважан, казниће се робијом до пет година или строгим затвором и новчано.

§ 238. Ко набавља или протура отпатке који се добијају скидањем метала са правога новца, казниће се строгим затвором и новчано до 10.000 динара.

§ 239. Ко неовлашћено прави, набавља или растура оруђа или средства намењена за прављење металног и папирног новца или банкноте Народне Банке, казниће се робијом до пет година или строгим затвором и новчано.

§ 240. Ко начини, растура или чува у намери да их растури, отиске на хартији или металне знаке или израђевине које по свом изгледу наличе на новац, казниће се новчано до 10.000 динара.

§ 241. Пропис § 233. важи и за случајеве §§ 234.—240.

ГЛАВА XXI.

Кривична дела против личне слободе и сигурности.

§ 242. Ко другога силом или претњом злочинством или преступом принуди да нешто учини или не учини или да нешто трпи, казниће се строгим затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 243. Ко неовлашћено другога затвори или га иначе неовлашћено лиши слободе, казниће се строгим затвором.

За покушај ће се казнити.

Ако је затворено или уопште слободе лишено лице претрпело тешку повреду из § 178. или § 179. или ако је лишење слободе трајало дуже од једног месеца, учинилац ће се казнити робијом до десет година, а ако је то лице услед тога изгубило живот, робијом најмање шест година.

§ 244. Ко ухвати учиниоца на самом кривичном делу или одмах после тога у бегству, држећи да ће побећи или да се неће моћи пронаћи, или ко душевно болесно лице по потреби задржи или затвори, ако о овом лишењу слободе без одлагања не извести месну полицијску власт, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5000 динара.

§ 245. Ко малолетно лице одузме испод власти његових родитеља, старалаца или уопште лица која су по закону овлашћена да се о њему старају, казниће се затвором до годину дана, а ако малолетно лице није навршило четрнаест година, затвором најмање три месеца.

Овакав учинилац ће се казнити робијом до пет година, ако је одузимање извршено у

намери да се малолетно лице употреби на просјачење или какав други циљ користољубља.

За дела из овог параграфа суд може учиниоцу ублажити казну по слободној оцени а у особито лаким случајевима може га и ослободити од сваке казне.

§ 246. Ко женско лице силом, претњом злочинством или преступом, или преваром одведе у намери да он или ко други с њиме ступи у брак, казниће се затвором.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до пет година.

Гоњење се предузима по предлогу.

Но ако се брак и закључи, гоњењу против учиниоца има места само онда ако се брак поништи.

§ 247. Ко угрози сигурност каквог лица озбиљном претњом злочинством, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 248. Ко се при каквој тучи или свађи маши ножа или каквог другог опасног оруђа и тиме угрози сигурност другог лица, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5000 динара.

§ 249. Казниће се затвором до три месеца или новчано до 3000 динара ко пропусти, без опасности за себе самог или другог, да по могућству помогне ономе чији се живот налази у очевидној и прекој опасности.

§ 250. Ко у туђ стан или затворене просторе противу воље овлашћеног лица продре или се на захтев овлашћеног лица одакле не удаљи, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

Ако учинилац при овоме употреби силу или прети силом, казниће се затвором. За покушај ће се казнити.

Гоњење се предузима по предлогу.

У нарочито лаким случајевима може суд и од сваке казне ослободити.

ГЛАВА XXII.

Повреда туђих тајни.

§ 251. Ко неовлашћено отвори какво туђе писмо или брзојав или какво друго затворено писмено или пошиљку или ко неовлашћено задржи, прикрије, уништи или другима преда туђа писма, пошиљке, брзојаве или затворена писмена, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

Ко тајну коју би сазнао неовлашћеним отварањем туђег писма, пошиљке, брзојава или других затворених писмена другоме са-

општи или се њоме послужи, у намери да себи или другоме прибави какву корист или да учини штету интересованом лицу, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 252. Затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара казниће се: правозаступници, браниоци и заступници у правним пословима, јавни бележници, у колико не раде као судски повереници, лекари, медицинари, бабице, апотекари и помоћници ових лица и у опште сви органи санитетске полиције и болнице и органи јавних и приватних организација за осигурање живота, здравља и инвалидске потпоре и осигурање од несрећних случајева, ако приватне тајне које су сазнали у вршењу свога позива неовлашћено другима открију.

§ 253. Гоњење због кривичних дела предвиђених у §§ 251. и 252. предузима се по предлогу.

ГЛАВА XXIII.

Кривична дела против општег здравља.

§ 254. Ко не поступи по прописима којима надлежна власт наређује какве прегледе или одвајања или забрањује извесна уношења за заштиту од преноса или ширења какве

заразне болести код људи и тиме пренесе заразну болест, казниће се робијом до две године или строгим затвором.

Ако је услед тога какво лице умрло, остало тешко повређено или му здравље знатно нарушено, казниће се робијом до десет година.

Ко ово дело учини из нехата, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 255. Ко не поступи по прописима којима надлежна власт наређује какве прегледе или одвајања или забрањује извесна уношења за заштиту од преноса или ширења какве заразне болести код стоке, живине, дивљачи и рибе, код шуме, воћа, пољских усева или биља уопште и тиме пренесе заразну болест код ових, казниће се строгим затвором.

Ко ово дело учини из нехата, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

§ 256. Ко полно заражен врши обљубу и другога зарази или ма на који начин другога изложи опасности те заразе, казниће се затвором и новчано до 50.000 динара.

Ако је учинилац муж према својој жени или жена према своме мужу, гоњење се предузима само по тужби брачног друга.

§ 257. Казниће се строгим затвором а у случајевима мање опасности затвором или новчано ко води или другим намирницама додаје састојке који могу да наруше здравље људи као и ко такве по здравље људи штетне намирнице држи на стоваришту ради продаје.

Ако услед употребе такве воде или намирница умре које лице или му здравље буде знатно нарушено, учинилац ће се казнити робијом до десет година.

Ко ово дело учини из нехата, казниће се затвором или новчано до 50.000 динара.

§ 258. Ко загади воду или намирнице које стоци или домаћој животињи **служе или** овим намирницама додаје састојке који могу да наруше њихово здравље, ако је каква животиња од тога угинула, казниће се затвором најмање шест месеци.

Ко ово учини из нехата, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

§ 259. Ко изложи продаји готове лекове који немају оних добрих особина које им продавац приписује, а без писменог назначења на њима свих саставних им делова, казниће се затвором, а поред тога може се казнити и новчано до 20.000 динара.

§ 260. Ко ради продаје справља лекове или изложи продаји лекове који могу бити од штетних последица по здравље онога који их употреби, казниће се робијом до три године.

Ако ко од употребе овога средства тешко оболи, учинилац ће се казнити робијом до пет година, а ако ко умре, учинилац ће се казнити робијом до десет година.

Ко ово дело учини из нехата, казниће се затвором и новчано до 20.000 динара.

§ 261. Апотекар, његов заступник или помоћник, који при справљању лека да други лек место прописаног и захтеваног или га не направи у прописаној размери или количини ако од тога буде штетних последица по здравље болесника, казниће се робијом до пет година, а ако болесник услед употребе таквог лека умре, робијом до десет година.

Ко од њих ово дело учини из нехата, казниће се строгим затвором и новчано.

§ 262. Ко немајући прописане стручне спреме лечи болеснике у виду заната или за награду, казниће се затвором.

Ко се бесправно издаје за лекара и лечи болесника, казниће се строгим затвором и новчано.

Ако се од тога лечења болест тако погоршала да живот дође у опасност или болесник

умре, учинилац ће се казнити робијом до десет година.

§ 263. Лекар који својим нехатом у лечењу оштети здравље или знатно погорша болест лица које лечи, казниће се затвором до три године и новчано до 30.000 динара, а ако болесник услед тога умре, строгим затвором најмање две године.

§ 264. Лекар који употреби до сада неопробани начин лечења или изврши до сада неопробану хирушку операцију без пристанка болесникова или његовог законског заступника ако је болесник изван свести или још није навршио шеснаест година, па болесник услед тога умре, казниће се робијом до пет година, а поред тога забраниће му се вршење лекарског позива за време од две до пет година.

§ 265. Затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара казниће се:

1. ко болује од какве заразне болести па се прими службе у каквој кући пре него што га лекар огласи за здравог или безопасног по здравље других;

2. ко прими у службу лице за које зна да болује од какве заразне болести од које треба да се лечи по наредби надлежне власти.

§ 266. Затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара казниће се:

1. ко намирнице за исхрану људи и стоке вештачки справља па их под именом правих и природних намирница продаје;

2. ко намирнице за исхрану држи у нечистим или по здравље штетним судовима па их продаје;

3. ко продаје покварене намирнице за исхрану а нарочито месо од угинулих животиња.

Намирнице ће се одузети и уништити.

§ 267. Затвором до три месеца и новчано до 3.000 динара казниће се ко загади какав бунар, извор, реку или поток којима се појединци или општине служе за пијење воде, а ко ове трује и тиме проузрокује опасност за живот или здравље људи или стоке, робијом до пет година.

§ 268. Затвором до шест месеци и новчано до 5000 динара казниће се:

1. гостионичари и кафеције који служе јака пића малолетнима испод шеснаест година ради непосредне или посредне употребе. У поврату осуђенику ће се забранити држање радње;

2. ко наведе лице испод шеснаест година да се на јавном месту опије;

3. ко неовлашћено служи морфијум, кокаин, опијум и друге сличне напитке који штетно дејствују на здравље;

4. ко знајући за забрану из § 55. служи ту означеном лицу оваква пића.

ГЛАВА XXIV.

Кривична дела против јавног морала.

§ 269. Казниће се робијом до десет година:

1. ко женско лице с којим није у браку силом или претњом истовремене опасности по живот или тело принуди на обљубу; или

2. ко обљубу изврши над женским лицем које претходно доведе у несвесно стање или га друкчије за одбрану онеспособи.

§ 270. Ко над женским лицем, с којим није у браку а које због душевне болести, слабоумља, нарушене свести или из каквих других узрока није за одбрану способно, изврши обљубу, казниће се робијом до осам година.

§ 271. Ко изврши обљубу са женским лицем, које је претходно лажно уверио да је са њиме у браку, казниће се строгим затвором.

За покушај ће се казнити.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 272. Ко у случајевима §§ 269. и 270. изврши само блудну радњу, а не и саму обљубу, казниће се строгим затвором.

Ко у случају § 271. изврши само блудну радњу, казниће се затвором до годину дана.

Гоњење за кривично дело из првог и другог одељка, ако није учињено јавно, предузима се само по предлогу.¹⁾

§ 273. Ко над женским лицем које није навршило четрнаесту годину изврши обљубу, казниће се робијом до десет година.

Ко над таквим лицем изврши какву блудну радњу, казниће се строгим затвором.

Гоњење за кривично дело из другог одељка, ако није јавно учињено, предузима се само по предлогу.²⁾

§ 274. Казниће се робијом до пет година:

1. ко мушко лице испод четрнаест година злоупотреби за обљубу;

2. ко изврши обљубу над својим малолетним пасторчетом, усвојеним дететом, хра-

¹⁾ Текст става трећег § 272 закона од 27-I-1929 г. гласио је:

„Гоњење се предузима по предлогу.“

²⁾ Текст става трећег § 273 закона од 27-I-1929 г. гласио је:

Гоњење за кривична дела из другог одељка предузима се по предлогу.

њеником, или храњеницом или над својом штићеницом.

Ко изврши блудну радњу према овим лицима, казниће се строгим затвором.

§ 275. Робијом до десет година казниће се :

1. ко као старешина, надзорник, лекар, верски представник, васпитач, наставник или други орган, користећи се влашћу коју му даје тај његов положај према лицу с којим је у додиру или на које по том свом положају има утицаја, изврши обљубу над тим лицем;

2. ко изврши обљубу са лицем које се налази под његовим надзором у затвору, болници, сиротињском дому, у заводу за васпитање или поправљање, у заводу за рад или за лечење или чување.

За извршену блудну радњу у овом случају учинилац ће се казнити строгим затвором.

§ 276. Ко злоупотребом поверења полно непорочне малолетне девојке која је навршила четрнаест година ову на обљубу наведе, казниће се затвором најмање шест месеци.

Ако учинилац са заведеном девојком ступи у брак, неће се казнити.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 277. Ко се користи невољом у којој се налази полно непорочно женско лице, па ово на обљубу или какву блудњу радњу с њим или с неким другим наведе, казниће се строгим затвором.

Учиницац се неће казнити ако се са заведеном женском закључи брак.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 278. Ко силом, претњом или преваром одведе полно непорочно женско лице у намери да с њим он или ко други у блуду живи, казниће се робијом до пет година.

Ако одведено лице није навршило четрнаест година, учинилац ће се казнити робијом до десет година.

Учиницац се неће казнити ако са овако одведеном женском ступи у брак.

§ 279. Ако лице, над којим је извршена обљуба или каква блудна радња у смислу §§ 269.—278., од тога умре, учинилац ће се казнити робијом најмање пет година.

Ако је услед ове обљубе или блудне радње лице претрпело тешку повреду из § 178. или § 179., учинилац ће се казнити робијом до дванаест година.

§ 280. Ко из навике или из користољубља иде на руку вршењу блуда, казниће се строгим затвором до две године.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до пет година.

§ 281. Ко женско лице које блуд проводи у виду заната искоришћује, казниће се строгим затвором и новчано.

§ 282. Казниће се робијом до десет година:

1. ко подведе лице млађе од осамнаест година;

2. ко подведе своју жену, кћер, сестру, унуку или лице поверено његовом старању или надзору;

3. ко какво лице ради блуда одведе из његова завичаја или пребивалишта у друго место и тамо га остави или другоме преда.

§ 283. Ко какво лице ради блуда одведе у иностранство или га ради тога другом преда или се ради тога с ким удружи, казниће се робијом до петнаест година.

§ 284. За обљубу између сродника у правој линији, казниће се робијом до десет година.

За обљубу између сродника по крви у побочној линији закључно до другог степена казниће се робијом до пет година.

За обљубу између сродника по тазбини до првог степена закључно и између онога који је крстио и крштенога или овога родитеља казниће се затвором до годину дана.

§ 285. За противприродни блуд између лица учинилац ће се казнити строгим затвором у колико та радња не прелази у теже кривично дело.

§ 286. За противприродни блуд лица са животињом учинилац ће се казнити затвором до годину дана.

§ 287. Ко јавно изврши какву блудну радњу, казниће се затвором или новчано до 50.000 динара.

§ 288. Ко јавно држи предавање неморалног садржаја којим се подстрекава на блуд или блудне радње, као и ко производи, продаје, растура, или уопште у јавни саобраћај пушта списе, новине, слике и друге предмете који садрже тешку повреду јавног морала, казниће се строгим затвором и новчано.

Предмети кривичног дела одузеће се.

§ 289. Под блудном радњом у смислу прописа ове главе разуме се свака таква радња којом учинилац иде на задовољење своје телесне похоте.

ГЛАВА XXV.

Кривична дела против брака и породице.

§ 290. Ко ступи у нов брак, и ако се већ налази у законитом браку, казниће се строгим затвором.

Исто тако казниће се и лице које је, и ако неочењено или неудато, у овакав брак ступило, знајући за брак који већ постоји.

Застаревање овог кривичног дела почиње тећи са престанком ранијег брака.

§ 291. Ко ступајући у брак лукаво прикрије од друге стране какву чињеницу због које се брак може огласити ништавим или рушљивим, казниће се строгим затвором.

Исто тако казниће се и ко другог лукавим обмањивањем због кога се брак може побити, наведе да с њим ступи у брак.

Гоњење се предузима по предлогу и то само онда ако је брак због прикривене чињенице или због обмањивања оглашен да не важи.

§ 292. Казниће се затвором до годину дана муж или жена за прељубу, коју би једно од њих извршило са другим лицем, а и ово ће се друго лице казнити истом казном.

Гоњење се предузима по приватној тужби, а искључено је, ако су супрузи пре учи-

њене прељубе били правноснажно растављени од стола и постеље. Смрћу увређеног мужа односно жене гаси се право на тужбу.

Ако су супрузи у време извршења прељубе водили одвојени живот, може суд и ослободити од сваке казне.¹⁾

§ 293. Ко девојку испод осамнаест година с њеним пристанком, али без одобрења родитеља или онога коме припада право старати се о њеној личности, одведе у намери да он или ко други с њом ступи у брак, казниће се затвором до три године у колико та радња не прелази у теже кривично дело. Гоњење се предузима по предлогу.

Но ако се брак и закључи, гоњење против учиниоца има места само онда ако се брак поништи.

§ 294. Родитељи, хранитељи, стараоци и уопште они којима је поверено старање о личности детета, ако запусте или прекорачу-

¹⁾ Текст § 292 закона од 27-I-1929 г. гласио је: Казниће се затвором до две године муж или жена за прељубу коју би једно од њих извршило са другим лицем, које ће се такође казнити истом казном. Гоњење се предузима по приватној тужби, а ова се може дати тек ако се због те прељубе брак разведе или растави од стола и постеље. Смрћу увређенога мужа односно жене гаси се право на тужбу.

Ако су супрузи у време извршења прељубе водили одвојено живот, може суд и ослободити од сваке казне.

јући своје право кажњавања злостављају дете које је под њиховом влашћу или надзором, казниће се строгим затвором у колико та радња не прелази у теже кривично дело.

§ 295. Ко знајући да се брак може уништити помогне да се изврши венчање, казниће се затвором до три месеца.

§ 296. Ко подметањем или промењивањем детета испод седам година повреди његов породични однос, казниће се затвором, а ако је ово учињено из користољубља, казниће се строгим затвором.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до пет година.

ГЛАВА XXVI.

Кривична дела против части.

§ 297. Ко другог увреди, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

Ако је увреда учињена јавно, казниће се затвором до годину дана.¹⁾

¹⁾ Текст § 297 закона од 27-I-1929 г. гласио је: Ко другога увреди, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара. Ако је увреда учињена јавно, казниће се затвором.

§ 298. Ако је ко својим непристојним држањем или кривичном радњом непосредно дао повод другом да га увреди, увредилац се може ослободити од сваке казне.

Ако је увређеник увреду повратио, може суд обадве стране или једну од њих казнити или ослободити од сваке казне.

§ 299. Ко изношењем или проношењем личних или домаћих прилика другог лица наруши спокојство или мир овога казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5000 динара.

§ 300. Ко у намери да некога изложи презиру, овоме пребаци какво кривично дело или да је због овога осуђиван или то другоме саопшти ма да је о томе делу изречена пресуда и казна издржана, застарела, опростена или престала због условне осуде односно ма да је право на кривично гоњење застарело или амнестијом поништено, казниће се затвором до три месеца или новчано до 3000 динара.

§ 301. Ко за некога износи или проноси штогод неистинито, што части, добром имену

¹⁾ Крај последње реченице § 300 текста закона од 27-I-1929 г. гласио је:

Казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

или привредном кредиту овога може шкодити, казниће се као клеветник затвором до годину дана и новчаном казном до 10.000 динара.

Ко ово учини јавно, казниће се затвором од једног месеца до годину дана и новчано.

Ако је клеветник са нарочитим циљем ишао на то да уништи добро име или привредни кредит оклеветаног лица, казниће се строгим затвором од три месеца до три године и новчано.¹⁾

§ 302. Ко увреди војску или морнарицу, какво надлештво или политичко тело, државног службеника војног или грађанског реда, члана Народног претставништва или којег другог политичког тела, претставника призна тих вероисповести, изабраног судију, почасног судију, сведока, вештака, тумача или преводиоца или уопште јавног службеника приликом званичног рада или у погледу зва-

¹⁾ Текст § 301 Закона од 27/I 1929 г. гласио је:

Ко за некога износи или проноси штогод неистинито, што части, добром имену или привредном кредиту овога може шкодити, казниће се као клеветник затвором најмање петнаест дана.

Ко ово учини јавно, казниће се затвором најмање три месеца.

У оба случаја суд ће осудити клеветника и на новчану казну.

Ако је клеветник са нарочитим циљем ишао на то да уништи добро име или привредни кредит оклеветаног лица, казниће се строгим затвором најмање шест месеци и новчано.

ничног рада уопште, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара, а ако је увреда учињена јавно, затвором од једног месеца до годину дана и новчано до 10.000 динара.

Ко клевета иста тела или лица под горе означеним околностима, казниће се строгим затвором до годину дана и новчано, а ако ово учини јавно, казниће се строгим затвором од једног месеца до три године и новчано.¹⁾

§ 303. Ако би које од лица наведених у §-у 302., при свом званичном раду поступило противзаконо и тиме дало повода заинтересованом лицу да учини напред означено дело увреде или клевете, суд може учиниоцу ублажити казну по слободној оцени, а у случају увреде може увредиоца и ослободити од сваке казне.

¹⁾ Текст § 302 закона од 27-1-1929 г. гласио је:

Ко увреди какво надлештво или политичко тело или чиновника или службеника државног, војног, грађанског или представника признатих вероисповести, избраног судију, почасног судију, сведока, вештака, тумача или преводиоца или уопште јавног службеника приликом званичног рада или у погледу званичног рада уопште, казниће се затвором или новчано, а ако је увреда учињена јавно, затвором најмање петнаест дана и новчано.

Ко клевета иста тела или лица под горе означеним околностима, казниће се строгим затвором и новчано, а ако ово учини јавно, казниће се строгим затвором најмање месец дана и новчано.

§ 304. Клеветник се неће казнити, ако је био у извињавајућој заблуди услед које је држао да је истина оно што износи или проноси.

§ 305. Клеветнику који пред судом изјави да није истина оно што је износио и клевету опозове, може суд ублажити казну по слободној оцени. У овом случају суд може наредити да се пресуда о трошку клеветника објави.

§ 306. Ко критикује научна, уметничка, вештачка и занатска дела или учини какво изјашњење ради извршења какве дужности или права или одбране каквог права или ради заштите оправданих интереса, у колико су ови претежнији од повређеног интереса оклеветаног; или ко опомене или укори као старији свога млађег или учини у служби пријаву или као чиновник да мишљење о каквој ствари — па при том кога увреди, казниће се због ове увреде само тада ако се из начина изражавања или других околности под којима је увреда учињена утврди његова намера за вређање извеснога лица.

§ 307. Ко увреди Краља, Наследника престола или Краљевског Намесника, казниће се затвором најмање три месеца.

Ко увреди ма кога члана Краљевског Дома или Сенат или Народну Скупштину казниће се затвором најмање два месеца.

Ко клевета ова лица или тела казниће се строгим затвором најмање шест месеци¹⁾

§ 308. Ко увреди или клевета владаоца, председника републике или намесника или кога члана владалачког дома које стране државе, казниће се по §-у 307., ако се за оваква дела учињена у тој страној држави према Владаоцу, Намеснику и члановима Краљевског Дома Краљевине Југославије кривично гони у тој страној држави.

§ 309. Ко увреди страног посланика, опуномоћеног министра, дипломатског агента или отправника послова који је оверен при двору Краљевине Југославије, казниће се затвором.

Ко клевета једно од ових лица, казниће се строгим затвором најмање месец дана.

§ 310. Ко учини увреду или клевету према умрлом лицу, казниће се по прописима §§ 297—309; но ако је у случајевима из §§ 297, 299—302 и § 309 у време учињеног дела прошло више од 30 година од смрти увређеног

¹⁾ Текст става другог и става трећег § 307 закона од 27-I-1929 г. гласио је:

Ко увреди ма кога члана Краљевског Дома, казниће се затвором најмање два месеца.

Ко клевета ова лица, казниће се строгим затвором најмање шест месеци.

или оклеветаног лица, суд може учиниоцу ублажити казну по слободној оцени, а у случају увреде и ослободити га од сваке казне.¹⁾

§ 311. Ако окривљеник докаже истинитост свога тврђења, неће се казнити као клеветник, али може бити кажњен због увреде.

Ако је предмет клевете кривично дело за које се гони по службеној дужности, истинитост чињеница доказује се само правноснажном осудом за то дело надлежног суда, изузевши да гоњење или суђење оклеветаног лица није допуштено или није изводљиво. Докле се поступак по том делу не доврши правноснажно, поступак за дело клевете се одлаже.

§ 312. Доказивање истинитости није допуштено:

1. у случају §§ 307., 308. и 309.;
2. ако би се имало доказивати какво кривично дело за које се гони само по приватној тужби;
3. ако је оклеветани за кривично дело, које је клеветник против њега изнео, ослобођен одговорности правноснажном судском одлуком;

¹⁾ Текст § 310 закона од 27-I-1929 г. гласио је:
Ко учини увреду или клевету према умрлом лицу казниће се по §§ 297.—309.

4. ако се изнете чињенице тичу породичног живота или приватног рада који нема везе са јавним радом дотичног лица или с каквим предузећем индустријским, трговачким или финансијским које се обраћа на јавно поверење.

У случају, да доказивање истинитости није допуштено, нема примене ни наређења из § 304.¹⁾

§ 313. Гоњење због увреде и клевете предузима се:

1) по приватној тужби: а) у случају §§ 297—301 и б) у случају § 310, уколико се не тиче чланова Краљевског Дома или лица поменутих у § 308, по приватној тужби брачног друга, родитеља, деце, браће или сестара умрлога;

2) по јавној тужби: а) у случају § 302 за војску или морнарицу, по одобрењу Министра војске и морнарице, за надлештва и политичка тела по одобрењу њиховог претставника, а за јавне службенике и остала у § 302 наведена лица по њиховом предлогу, а ако га они сами не поднесу, по предлогу њихове старије власти; б) у случају § 307, уколико се тиче Сената или Народне скупштине по одобрењу њихових претседника, а у осталим случајевима

¹⁾ Став 2 § 312 додат је законом од 9. октобра 1931. године.

ма § 307 као и у случају § 310, уколико се тиче умрлих чланова Краљевског Дома, по одобрењу Министра правде; а у случајевима §§ 308 и 309 и уколико се тиче умрлих лица из § 308, по предлогу Владе стране државе или њеног дипломатског заступника и по одобрењу Министра правде.¹⁾

ГЛАВА XXVII.

Кривична дела против имовине.

1. Крађа и утаја.

§ 314. Ко туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем прибави себи или другоме противправну имовинску корист, казниће се због крађе, ако вредност украдене ствари није већа од 1.000 динара

¹⁾ Текст § 313 закона од 27-I-1929 г. гласио је: Гоњење због увреде и клевете предузима се:

1. По приватној тужби: а) у случају §§ 297.—301., и б) у случају §-а 310., у колико се не тиче чланова Краљевског Дома или лица поменутих у §-у 308., по приватној тужби брачног друга, родитеља, деце, браће или сестре умрлога;

2. По јавној тужби и то: а) у случају §-а 302. за јавне службенике и остала тамо наведена лица по њиховом предлогу, а ако га они сами не поднесу, по предлогу њихове старије власти, а за све остале по одобрењу њиховог представника; и б) у случају §-а 307. и у случају §-а 310., у колико се тиче умрлих чланова Краљевског Дома по одобрењу Министра Правде; а у случајевима §§ 308., 309. и у колико се тиче умрлих лица из § 308. по предлогу владе стране државе или њеног дипломатског заступника и по одобрењу Министра Правде.

нара, строгим затвором до годину дана, а ако је вредност украдене ствари већа од 1.000 динара, строгим затвором и губитком часних права.

За покушај ће се казнити.¹⁾

§ 315. Ко је због крађе из §-а 314. два или више пута осуђен на казну строгог затвора, казниће се у поновљеном случају робијом до десет година.

§ 316. Крадљивац (§ 314) ће се казнити робијом до десет година:

1) ако је крађу учинио обијањем, проваљивањем, или отварањем кључем или другим оруђем затворених зграда, соба, касе, ормана или других затворених простора или ускакањем или провлачењем у затворене просторе;

2) ако су крађу учинила два или више лица која су се удружила за вршење крађа;

3) ако је крађу учинио на нарочито опасан или дрзак начин;

4) ако је крађу учинио из простора и места која припадају јавним установама или служе јавном саобраћају;

¹⁾ Текст § 314 закона од 27-I-1929 г. гласио је:

Ко туђу покретну ствар одузме другоме у намери да њеним присвајањем прибави себи или другоме противправну имовинску корист, казниће се као крадљивац строгим затвором и губитком частних права.

За покушај ће се казнити.

5) ако је при вршењу крађе имао при себи какво опасно оруђе ради напада или одбране;

6) ако је крађу учинио користећи се невољом другога, проузрокованом пожаром, поплавом или сличним догађајима;

7) ако је учинио крађу стоке чија је вредност већа од 3.000 динара.¹⁾

§ 317. Ко је због крађе из §-а 316. два или више пута осуђен, казниће се у поновном случају робијом најмање пет година.²⁾

§ 318. Ко туђу покретну ствар која му је поверена или коју је нашао или до које је

¹⁾ Текст § 316 закона од 27-I-1929 г. гласио је:
Крадљивац (§ 314.) ће се казнити робијом до десет година:

1. ако је крађу учинио обијањем, проваљивањем, или отварањем кључем или другим оруђем затворених просторија или ускакањем или провлачењем у тако затворене просторије.

2. ако су крађу учинила два или више лица која су се удружила за вршење крађа;

3. ако је крађу учинио ноћу;

4. ако је крађу учинио из простора и места која припадају јавним установама или служе јавном саобраћају;

5. ако је при вршењу крађе имао при себи какво опасно оруђе ради напада или одбране;

6. ако је крађу учинио користећи се невољом другога, проузрокованом пожаром, поплавом или сличним догађајима;

7. ако је учинио крађу стоке чија је вредност већа од 3.000 динара.

²⁾ Реч „робијом“ додана је, јер је у тексту закона од 27-I-1929 г. погрешно изостављена.

случајно дошао противправно присвоји у своју или туђу корист, казниће се ако вредност утајене ствари није већа од 1.000 динара, затвором до годину дана или новчано, а ако је вредност утајене ствари већа од 1.000 динара, строгим затвором и губитком частних права.

Гоњење се предузима по предлогу.¹⁾

§ 319. Ако је утају учинио државни службеник при вршењу јавне службе или тутор, старатељ, или васпитач у погледу поверене му имовине, казниће се робијом до десет година.

Ако је вредност утајене имовине мања од 1.000 динара, утајивач ће се казнити строгим затвором и губитком частних права.

§ 320. Ко украде (§ 314) или утаји (§ 318) из невоље ствари у вредности највише до 300 динара, казниће се затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара.

Истом ће се казном казнити и ко украде или утаји животне намирнице или предмете животне потребе у вредности највише до 100

¹⁾ Текст § 318 закона од 27-I-1929 г. гласио је:

Ко туђу покретну ствар која му је поверена или коју је нашао или до које је случајно дошао противправно присвоји у своју или туђу корист, казниће се као утајивач строгим затвором и губитком частних права, а у лакшим случајевима затвором или новчано. Гоњење се предузима по предлогу.

динара ради непосредне потрошње или употребе за себе или своју породицу.

У особито лаким случајевима суд може учиниоца и ослободити од сваке казне.

Гоњење се предузима по предлогу.

Прописи овог параграфа неће се примењивати, ако је крађа учињена на начин означен у § 316.¹⁾

§ 321. Ако крадљивац у случајевима из § 314 или из § 320 или утајивач у случајевима из § 318 или из § 320 драговољно поврати оштећенику пре осуде ствар или накнади њену вредност, суд ће му ублажити казну по слободној оцени, а ако је ово учињено пре покренутог поступка, суд га може и ослободити од сваке казне.²⁾

¹⁾ Текст § 320 закона од 27-I-1929 г. гласио је: Ко украде (§ 314.) или утаји (§ 318.) ствари од мале вредности, али највише до 300 динара, казниће се строгим затвором до годину дана.

Ко ово учини из невоље, казниће се затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара.

Затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара казниће се и ко украде или утаји животне намирнице или предмете животне потребе од мале вредности, а највише до 300 динара, ради непосредне потрошње или употребе за себе или своју породицу.

За покушај ће се казнити.

У особито лаким случајевима суд може и ослободити од сваке казне.

Гоњење за дела из другог и трећег одељка овога параграфа предузима се по предлогу.

²⁾ Текст § 321 закона од 27-I-1929 г. гласио је:

Ако крадљивац у случају § 314. или утајивач у случају § 318. драговољно поврати оштећенику пре осуде ствар или накнади њену вредност, суд ће му у-

§ 322. Ко ван случајева крађе или утаје себи или другоме противуправно присвоји туђу покретну ствар, казниће се затвором.

За покушај ће се казнити.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до пет година.

§ 323. Ко у намери да некоме нанесе штету, туђу покретну ствар другоме трајно одузме, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

Гоњење се предузима по предлогу оштећеникову.

У особито лаким случајевима може суд и ослободити од сваке казне.

§ 324. Ако су крађу или утају или дело из §§ 322. или 323. учинили брачни другови један према другоме или претци према потомцима или потомци према претцима у правој линији, неће се казнити ако између ових лица постоји заједница живота; а ако ова заједница не постоји, гоњење се предузима по приватној тужби.¹⁾

блажити казну по слободној оцени, а ако је ово учињено пре покренутог поступка, суд га може и ослободити од сваке казне.

¹⁾ Речи „или потомци према претцима“ додате су, јер су у § 324 закона од 27-I-1929 г. погрешком изостављене.

§ 325. За крађе и утаје и дела из §§ 322. и 323. које изврше претци према потомцима и потомци према претцима у споредној линији ако постоји заједница живота и за крађе и утаје према задругару, хранитељу, тудору и васпитачу, гоњење ће се предузимати по приватној тужби.

За ова лица суд може ублажити казну по слободној оцени, а у особито лаким случајевима и ослободити од сваке казне.

Губитак частних права неће се изрицати.

Изузетно од § 314. за покушај се неће казнити.

Последња три одељка важе и за § 324.

2. Разбојништво и изнуда.

§ 326. Ко силом употребљеном против неког лица или претњом истовремене опасности за живот или тело одузме туђу покретну ствар, или ко учини на други који начин неко лице неспособним да спречи ово одузимање, у намери да присвајањем ствари прибави себи или другом противправну имовинску корист, казниће се као разбојник робијом до петнаест година.

§ 327. Као разбојник (§ 326.) казниће се и крадљивац, који на делу крађе ухваћен, у намери да украђену ствар задржи, употреби силу против неког лица или претњу истовре-

меном опасношћу за чији живот или тело или на који други начин учини неко лице неспособним да га спречи у одношењу ствари.

§ 328. Разбојник ће се казнити робијом најмање пет година или вечитом робијом:

1. ако је при разбојништву коме нанета тешка повреда из § 178. или § 179.;
2. ако је разбојништво учинило више лица;
3. ако је разбојништво учињено ноћу;
4. ако је разбојништво учињено са свирепашћу (окрутношћу) или мучењем;
5. ако је разбојник имао при себи ради напада или одбране или уништаја лица и имовине какво опасно оруђе или распрскавајуће материје.

Ако је при томе неко лице лишено живота, разбојник ће се казнити смрћу или вечитом робијом.

§ 329. Ко у намери да себи или другоме прибави противправну имовинску корист, запретивши другом каквим злом или учинивши га неспособним да се противи, принуди га да нешто учини или не учини или трпи на штету своје или туђе имовине, казниће се као изнуђач строгим затвором и новчано и губитком частних права.

За покушај ће се казнити.

§ 330. Ко у намери изнуде (§ 329.) прети другом убиством или којим опште опасним злочинством или употреби силу против лица, казниће се робијом до пет година.¹⁾

§ 331. Ко у намери изнуде (§ 329.) саопшти коме да ће против њега или њему блиских лица предати што год јавности што би њиховој части шкодило и тиме га принуди да учини или не учини или трпи нешто на штету своје или туђе имовине, казниће се строгим затвором и новчано.

§ 332. Ако изнуђач (§§ 329.—331.) врши изнуде у виду заната или у продужењу према истом лицу, казниће се робијом до петнаест година.

3. Прикривање и јатаковање.

§ 333. Ко ствари за које је могао држати да су прибављене кривичним делом или оно, што је за њих добијено продајом или разменом, прикрива, прима у залог или у другој намери, купује или помаже да се код другог протуре, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

Ко ово учини, а знао је да су ствари прибављене кривичним делом, казниће се, ако

¹⁾ У § 330 реч „опасним“ дошла је на место речи „познатим“ у закону од 27-I-1929 г.

вредност ствари прибављених кривичним делом није већа од 1.000 динара, строгим затвором до годину дана, а ако је вредност ствари већа од 1.000 динара, строгим затвором и новчано.

Дела из првог и другог одељка гониће се по предлогу у оним случајевима, у којима се учинилац кривичног дела, којим су ствари прибављене, гони по предлогу или по приватној тужби.

Ко учини дело из другог одељка овог параграфа у виду заната, казниће се робијом до десет година и новчано.¹⁾

4. Превара и банкротство.

§ 334. Ко у намери да себи или другоме прибави какву противправну имовинску корист лажним претстављањем или прикривањем или изопачењем чињеница доведе кога у заблуду или одржава у заблуди у којој се овај налази и тиме га наведе да овај на штету свога или туђег имања или својих или туђих имовин-

¹⁾ Текст § 333 закона од 27-1-1929 г. гласио је:

Ко ствари за које је могао држати да су прибављене кривичним делом прикрива, прима их у залог или у другој намери, купује или помаже да се код другог протуре, казниће се строгим затвором до три године или новчано до 30.000 динара.

Ко ово учини а знао је или је морао држати да су ствари прибављене кривичним делом, казниће се строгим затвором и новчано.

Ко учини дело из другог одељка овог параграфа у виду заната, казниће се робијом до десет година и новчано.

ских интереса нешто учини или не учини или трпи, казниће се због преваре, ако учињена штета није већа од 1.000 динара, затвором до годину дана, а ако је штета већа од 1.000 динара, строгим затвором и новчано и губитком частних права.

Ако је ово учињено само у намери оштећења другог, учинилац ће се казнити затвором до годину дана или новчано.

За покушај ће се казнити.¹⁾

§ 335. При уговорима сматраће се преваром и као учинилац ће се казнити по § 334. странка:

1. која је закључила уговор само као средство за превару и другу странку у имању стварно оштетила;

2. која је на место уговореног предмета други предмет мање вредности или другог

¹⁾ Текст § 334 закона од 27-1-1929 г. гласио је:

Ко у намери да себи или другоме прибави какву противправну имовинску корист лажним представљањем или прикривањем или изопачењем чињеница доведе кога у заблуду или одржава у заблуди у којој се овај налази и тиме га наведе да овај на штету свога или туђег имања или својих или туђих имовинских интереса нешто учини или не учини или трпи, казниће се због преваре строгим затвором и новчано и губитком частних права.

Ако је ово учињено само у намери оштећења другог учинилац ће се казнити затвором до три године или новчано.

За покушај ће се казнити.

својства подметнула или вредност уговореног предмета умањила;

3. која је обманула другу странку о природи или битним особинама или саставу и количини корисних делова какве робе;

4. која је обманула другу странку о врсти робе или њеном пореклу, под претпоставком да је ознака врсте робе или њеног порекла која је роби лажно придавата битни услов за закључење уговора.

§ 336. Ко учини превару при државним набавкама, казниће се робијом најмање три године и новчано.

§ 337. Ко врши превару у виду заната, казниће се робијом до десет година.

§ 338. Ко учини превару из невоље наносећи незнатну штету, али највише до 300 динара, казниће се затвором до месец дана или новчано до 1.000 динара.

У особито лаким случајевима може суд и ослободити од сваке казне.

Гоњење се предузима по предлогу.¹⁾

¹⁾ Став први § 338 закона од 27-I-1929 г., који је укинут законом од 9-X-1931 г., гласио је:

Ако вредност имовинске користи прибављене преваром не износи више од триста динара, учинилац ће се казнити затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара.

§ 339. Ко писма, кесе или пошиљке с новцима који су званичним печатом запечаћени, с натписом њиховог садржаја, преда под пуном означеном вредношћу и ако зна да су ови отворени и новац из њих извађен, казниће се затвором.

§ 340. Ко, у намери да од осигурача добије осигурану своту, уништи, оштети или сакрије какву осигурану ствар или ко проузрокује да се потопи или разбије брод или какво друго саобраћајно средство које је осигурано или којег је товар осигуран, казниће се робијом до десет година и новчано.

§ 341. Прописи §§ 321., 324. и 325., примењују се и на дела преваре из §§ 334.—338.

§ 342. Ко ради преваре у трговини или промету продаје сурогат какве робе као праву робу или придаје роби својства којих она нема, казниће се затвором до годину дана или новчано.

Ко ово ради у виду заната, казниће се строгим затвором и новчано.

Судска пресуда ће се објавити а роба одузети.

§ 343. Ко при продаји лажно мери, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

У случају поврата казниће се строгим затвором до две године или новчано до 20.000 динара.

§ 344. Дужник који у намери да своје дугове не плати привидно или стварно погорша своје имовно стање, па се над његовом имовином услед тога отвори стечај, казниће се због лажног банкротства робијом до десет година.

Ово погоршање имовног стања врши се тиме :

1. што је дужник цело своје имање или неки део овога прикрио, привидно продао, бесплатно уступио, у бесцење продао или уништио;

2. што је лажне уговоре о дугу закључио или неистините тражбине других признао;

3. што је прописане књиге или оне које су по природи посла потребне прикрио, уништио, преиначио или тако водио да се из њих преглед његовог правога имовног стања не може сазнати;

4. што је своју трговину и фирму без знања својих неизмирених поверилаца на другог пренео.

§ 345. Због нехатног (простог) банкротства казниће се строгим затвором и губитком частних права стечајни дужник:

1. који је својим раскошним животом или прекомерним кућним трошковима постао неспособан за плаћање, као и ако је своју неспособност за плаћање проузроковао тиме, што је своју имовину или делове имовине у бесцење отуђивао, а тако исто ако је лакоумно или несразмерно на вересију робу давао или узимао;

2. који је своју трговину занемарио и прописане књиге или по природи посла потребне неуредно водио;

3. који је пропустио на време правити годишњи биланс своје трговине;

4. који, знајући за своју неспособност плаћања, прави нови дуг, исплати који постојећи дуг, даде залог или на време не предложи суду да му се отвори стечај, и тиме оштети своје повериоце или некоје од поверилаца;

5. који се упустио у берзанске или друге спекулације које не стоје у сразмери са његовим имовинским стањем.

§ 346. Ко, пошто је постао неспособан за плаћање, намерно стави којег повериоца у повољнији положај у циљу да тиме оштети остале своје повериоце, казниће се строгим затвором најмање шест месеци и губитком частних права.

Но неће се казнити поверилац који је примио обезбеђење или намирење тражбине, која му стварно припада.

§ 347. Стечајни дужник који је обећао или дао какву корист коме члану поверилачког одбора да гласа у његову корист или да од гласања изостане, казниће се строгим затвором до две године.

За покушај ће се казнити.

§ 348. Стечајни дужник који, да би дошао до принудног поравнања, обмањује стечајни суд о своме имовном стању, нарочито лажним извештајем из књига или лажним билансом, казниће се строгим затвором до годину дана.

Истом ће се казном казнити и ко предузме такву радњу код суда у корист стечајног дужника.

§ 349. Прописи §§ 345. бр. 1. и 4. и 346. у погледу неспособности за плаћање важе и за презадуженост у колико је презадуженост претпоставка за отварање стечаја.

§ 350. Суд може казнити стечајног дужника трговца још и забраном самосталног вођења трговине, а у случају § 346. забраном да буде члан управног или надзорног одбора, директор, прокуриста или ликвидатор каквог акционарског друштва.

§ 351. Ако се пре изречене пресуде за кривична дела предвиђена у §§ 344.—350. изјасне

повериоци да су у својим потраживањима подмирени, било од дужника или кога другог у његову корист, делимице или потпуно, суд ће ово подмирење узети у обзир при одмеравању казне: и у случају изречене робије ову у трајању смањити ако је подмирење делимично или је заменити строгим затвором ако је подмирење потпуно, а у случају изреченог строгог затвора или затвора, казну ублажити по слободној оцени ако је подмирење делимично или ослободити од сваке казне ако је подмирење потпуно.

§ 352. Од сваке казне суд ће ослободити дужника у случају §-а 345., бр. 5. ако га је поверилац подстрекавао на берзанске или друге спекулације да би осигурао исплату свога потраживања.

§ 353. Сви прописи о стечајном дужнику примењују се и на онога дужника, над чијом имовином није отворен стечај због тога што није било имовине из које би се платили трошкови масе.

§ 354. Ко споразумно с дужником извештај саставни део дужникове имовине прикрије, склони, отуђи или оштети, или ко измишљене тражбине из дужникове имовине остварује да би тиме на штету поверилаца или

некојих од њих било за себе, било за дужника, било за које треће лице противправно прибавио какву имовинску корист, казниће се робијом до десет година.

Ко ово учини без споразума са дужником, казниће се робијом до пет година.

§ 355. Строгим затвором и губитком частних права казниће се:

1. ко остварује коју лажну тражбину или коју тражбину у лажном исплатном реду, да би тиме постигао утицај на стечај који му стварно не припада;

2. поверилац, који, да би гласао у извесном смислу или да не би гласао, за себе или за које треће лице прими какву имовинску корист или обећање такве користи, као и онај који намерно којем повериоцу у истом циљу даде или обећа какву имовинску корист;

3. поверилац који, да би гласао за принудно поравнање, прими за себе или за које треће лице какву имовинску корист или обећање такве користи на што остали повериоци нису пристали, као и ко намерно у означеном циљу даде или обећа којем повериоцу посебну имовинску корист.

Исто тако казниће се стечајни управитељ (бранилац или старалац) и члан поверилачког одбора који прими за себе или за које треће лице, на штету повериоца, какву имовинску корист или обећање такве користи која им не припада.

§ 356. Ако је у случајевима §§ 344.—348. стечајни дужник, а у случајевима § 355. поверилац или дужник друштво, задруга или удружење, ти ће се прописи примењивати и на њихове органе или пуномоћнике (нарочито на чланове надзорног и управног одбора и директора, прокуристе и ликвидаторе акционарских друштава, као и на одговорне задругаре јавног и командитног друштва или друштва с ограниченом одговорношћу и друштва за почасна (појединачна) предузећа), који су дотична дела извршили.

Исто ће се тако казнити и онај, који је самостално водио послове дужникове или повериоцеве, ако учини дотично дело.

Кад је правно лице члан поверилачког одбора, поменути прописи примењиваће се на органе или пуномоћнике који су дотично дело учинили.

5. Лихварство и угрожавање кредита.

§ 357. Ко уговори за себе или другога какву прекомерну имовинску корист, искоришћујући тешко имовно стање другог уговорача, његово недовољно схватање, лакомисленост или заблуду о значају закљученог уговора, казниће се строгим затвором најмање месец дана и новчано и губитком частних права.

За покушај ће се казнити.

§ 358. Казном из §-а 357. казниће се и ко знајући ово стање прибави преносом какву тражбину и њу даље на другога пренесе или сам тражи њено остварење.

За покушај ће се казнити.

§ 359. Ако је уговорач (§ 357.) ишао на то да другог уговорача привредно упропасти или ако овако уговарање врши у виду заната, казниће се робијом до десет година и новчано.

§ 360. Ко из користољубља искоришћује лакомисленост или оскудицу искуства малолетника у циљу да овај њему или коме другоме обећа исплату какве новчане своте, или да нешто даде или учини што представља новчану вредност или да обезбеди испуњење такве обавезе, казниће се затвором до две године.

§ 361. Ко злонамерно знатно оштети привредни кредит другога или овај кредит доведе у озбиљну опасност, казниће се строгим затвором и новчано.

6. Игре на срећу.

§ 362. Ко се у виду заната коцка, казниће се новчано до 20.000 динара а у поновном случају и строгим затвором до годину дана и губитком частних права.

Исто тако ће се казнити и ко мами свет на коцку.

Ко се иначе на јавном месту коцка, казниће се новчано.

Ко се при коцкању послужи лажним картама или иначе каквом обманом ради личне добити, казниће се робијом до пет година и новчано.

Предмети коцке као и код коцке узапћени новац одузеће се у корист Фонда (§ 42.).

§ 363. Власници и закупци кафана, механа и других сличних јавних места који допуштају коцку или играчима дају могућност за коцку или их прикривају, казниће се новчано.

У поновном случају може их суд осудити и на строги затвор до годину дана и на одузимање права на држање радње трајно или за неко време и наредити да се ова осуда о њиховом трошку објави у новинама.

§ 364. Ко неовлашћено приређује лутрију срећака или ствари као и онај који овакве срећке или ствари продаје, казниће се новчано до 10.000 динара, а у поновном случају и затвором до шест месеци.

Истом ће се казном казнити и ко неовлашћено држи стране срећке за себе или ради продаје.

Предмети кривичног дела одузеће се.

7. Оштећење туђих ствари и имовинских интереса.

§ 365. Ко повреди или уништи туђу ствар или је неупотребљивом учини или ко одводи туђу електричну, парну или какву другу сличну силу (енергију), у намери да другог оштети, казниће се, ако проузрокована штета није већа од 3.000 динара, затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара, а ако је проузрокована штета већа од 3.000 динара, затвором или новчано до 50.000 динара.

У особито лаким случајевима суд може учиниоца ослободити од сваке казне.

Гоњење се предузима по предлогу, а по службеној дужности само ако је оштећено какво јавно добро.

Ако је учинилац проузроковао штету већу од 20.000 динара, казниће се робијом до пет година или строгим затвором.¹⁾

§ 366. Казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара:

¹⁾ Текст § 365 закона од 27-I-1929 г. гласио је: Ко повреди или уништи туђу ствар или је неупотребљивом учини или ко одводи туђу електричну, парну или какву другу сличну силу (енергију), у намери да другог оштети, казниће се затвором до три године или новчано до 30.000 динара.

Гоњење се предузима по предлогу, а по службеној дужности само ако је оштећено какво јавно добро.

Ако је учинилац проузроковао штету већу од 10.000 динара, казниће се робијом до пет година или строгим затвором.

Ако вредност оштећења не износи више од триста динара, учинилац ће се казнити затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара. У особито лаким случајевима суд може и ослободити од сваке казне.

1. дужник који у намери да своме повериоцу нанесе штету прода покретну залогу која је код њега остала или који повреди, уништи, неупотребљивом учини покретну залогу која је код њега остала;

2. дужник који у намери да своме повериоцу нанесе штету повреди своју ствар коју овај држи као ручну залогу или по праву задржања или је уништи или неупотребљивом учини;

3. ко у намери да повериоцу или власнику извесних права нанесе штету ствар која је службено узета у попис или стављена под забрану или стечишно поступање или која овоме служи за залогу или на којој он има право уживања, употреби или задржи, одузме овоме или је повреди, уништи или је неупотребљивом учини;

4. ко, кад му предстоји принудно извршење или кад је ово у току, у намери да своме повериоцу нанесе штету, саставне делове своје имовине уништи, оштети, отуђи, неупотребљивим учини, или иначе склони, или дугове и правне послове измишља и тако посве или делимице осујети измирење повериоца.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 367. Ко измишљањем, преварним наводима, сумњичењем или другим нечасним средствима против каквог продавца одвраћа купце

од намеравање куповине робе код тог продавца, казниће се затвором до годину дана или новчано.

Гоњење се предузима по приватној тужби.

§ 368. Ко какву фабричну или трговинску тајну коју је сазнао у служби изда другом, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

Гоњење се предузима по приватној тужби.

§ 369. Ко, заступајући имовне интересе извесног лица или старајући се о његовом имању, не испуни своју дужност, у намери да оштети то лице или злоупотреби дата му овлашћења, казниће се због ове злоупотребе поверења затвором до три године.

Ко ово учини у намери да тиме прибави себи или коме другом какву имовинску корист, казниће се строгим затвором најмање три месеца и новчано.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 370. Ако су дела из § 369. учинили претци према потомцима или потомци према претцима у правој линији или један брачни друг према другом, може суд казну ублажити по слободној оцени а у особито лаким случајевима и ослободити од сваке казне.

Гоњење се предузима по приватној тужби.

§ 371. Ако је дело из § 369. учинио адвокат, јавни бележник у колико не ради као повереник суда, или државни правозаступник, казниће се строгим затвором, а у особито тешким случајевима робијом до пет година и новчано у оба случаја.

§ 372. Ко као адвокат наплати недуговане своте на име такса и трошкова од лица чије је послове обављао, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

Исто тако ће се казнити јавни бележник као и сваки други правни опуномоћеник који у виду заната врши туђе правне послове а на то није законом овлашћен, ако наплати веће таксе и трошкове него што је прописано.

§ 373. Ко у намери да себи или другоме прибави какву имовинску корист, искоришћујући оскудицу искуства каквог лица у берзанским пословима или његову лакомисленост, наведе га да се упусти у трговину са хартијама од вредности или робом на берзи, и ако зна или мора држати да такви послови стоје у очигледној несразмери са имовином наведенога, казниће се затвором до годину дана и новчано.

Ако учинилац накнади штету произведену својим делом, суд ће му ублажити казну по слободној оцени, а у особито лаким случајевима може га и ослободити од сваке казне.

§ 374. Ко јавно растура неистините вести у намери да подстрекне друге на куповину или продају хартија од вредности и других берзанских предмета, казниће се строгим затвором и новчано до 50.000 динара.

Ко ради на обарању вредности државног новца или државних папира од вредности, казниће се строгим затвором најмање шест месеци и новчано до 100.000 динара.

§ 375. Ко у виду заната обавља предсказивање, тумачење снова, гледање у карте или на који други начин, користећи се празноверницом, обмањује другог и тиме ствара себи доходак за живот, казниће се затвором до шест месеци или новчано до 5.000 динара.

§ 376. Ко при јавној продаји или јавном надметању одвраћа кога од надметања обећањем или давањем какве користи, казниће се новчано до 10.000 динара.

§ 377. Јавни зајмодавци који се неовлашћено служе примљеном залогом, казниће се новчано до 10.000 динара.

Гоњење се предузима по приватној тужби.

§ 378. Новчано до 20.000 динара казниће се јавни зајмодавци:

1. кад не воде или неуредно воде прописане књиге о примљеним залогома;

2. кад на захтев власти не покажу ове књиге или залог или кад даду власти нетачан или лажан извештај о залогома.

§ 379. Државни службеник који се послужи новцем, хартијама од вредности или стварима које су му по служби поверене или који их да другом лицу ради послуге, казниће се строгим затвором до три године.

§ 380. Ко судским путем тражи обезбеђење или наплату дуга за који зна да му је делом или цео измирен, казниће се затвором до две године и новчано до 20.000 динара.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 381. Ко од лица које нема петнаест година без знања његових родитеља или стараца купи штогод или ко таквом лицу прода штогод или од таквог лица у промену узме штогод и тиме га оштети, казниће се новчано до 10.000 динара.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 382. Ко у случајевима где је цену извесне ствари или накнаду за известан посао власт утврдила, наплати или тражи више него што је одређено, казниће се новчано до 10.000 динара.

§ 383. Ко самовласно себи прибавља какво своје имовинско право, казниће се затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара.

ГЛАВА XXVIII.

Кривична дела против службене дужности.

§ 384. Државни службеник (§ 14. бр. 3) који захтева или прими какав поклон или другу какву корист, као и који захтева или прими обећање поклона или какве користи, да изврши или не изврши какву службену радњу коју би и без тога имао да изврши или не изврши, казниће се строгим затвором.

Државни службеник који по свршеној таквој радњи или нерадњи прими поклон који пре тога нити му је био обећан нити га је захтевао, казниће се затвором.

§ 385. Државни службеник који захтева или прими какав поклон или другу какву корист, као и који захтева или прими обећање поклона или какве користи, да изврши какву службену радњу коју по закону не би смео извршити или да не изврши службену радњу коју би по закону морао извршити, казниће се робијом или заточењем до пет година.

§ 386. Државни службеник који у вршењу своје службе у намери да извесном лицу користи или да га оштети, погази закон, казниће се затвором најмање шест месеци.

Ако ово учини судија, почасни или избрани судија при службеном раду или одлучивању у правним предметима, казниће се заточењем до пет година или затвором.

§ 387. Судија, почасни или избрани судија, који за какву судијску радњу, извршену или пропуштену прими поклон или другу коју корист, или захтева или пристане на дато му обећање тога, казниће се строгим затвором.

Ако он ово учини за судијску радњу коју ће имати после тога да изврши или не изврши, казниће се робијом до пет година.

Ако извршење или пропуштање судијске радње садржи и гажење закона или другу какву повреду службене дужности, учинилац ће се казнити робијом до десет година.

§ 388. Новац или ствари које је државни службеник (§§ 384—387.) добио, одузеће се у корист Фонда (§ 42.).

§ 389. Државни службеник који наплати од неког ма у ком виду нешто што овај није дужан платити или више него што је дужан, као и државни службеник који при исплати из државне касе или при предаји каквих ствари у своју корист мање исплати или преда, казниће се затвором.

§ 390. Државни службеник који у кривичном, грађанском, дисциплинском или управном поступку изнуди употребом противправних средстава какав исказ, казниће се затвором.

§ 391. Државни службеник који некога противправно лиши слободе или га дуже него што закон допушта држи лишена слободе или противзаконо протера, казниће се затвором до три месеца.

§ 392. Државни службеник који изврши или нареди извршење пресуде која није извршеном постала, а није случај извршења који би закон изузетно допуштао код пресуда које још немају извршну снагу, казниће се затвором до три године.

§ 393. Државни службеник који, у намери да кога сачува од казне законом запрећене, пропусти да учини што би по закону био дужан учинити, казниће се затвором до две године.

Државни службеник који, и ако нема запрека извршењу, не изврши правноснажно изречену казну или у место ове изврши мању или лакшу казну или изврши казну над другим лицем у место осуђеника или пусти осуђеника да побегне из места где се налази на

издржавању казне лишења слободе, казниће се строгим затвором.

§ 394. Чувар или спроводник који лице лишено слободе пусти да побегне, казниће се строгим затвором.

Ако ово учини из нехата, казниће се затвором до годину дана.

§ 395. Државни службеник или верски представник који злоупотребом своје службе или положаја некога принуди да нешто учини или не учини или да нешто трпи чиме се вређа какво његово право, казниће се затвором или новчано до 50.000 динара.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 396. Државни службеник који противно закону нареди или изврши претресање стана или лица или који противно закону одузме преписку или друге ствари претресањем нађене, казниће се затвором до годину дана.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 397. Државни службеник који у какав службени спис, записник или исправу стави штогод неистинито или прећути какву истиниту чињеницу или овери својим потписом или службеним жигом спис, записник или исправу са неистинитом садржином или овакве доку-

менте уништи или сакрије, казниће се строгим затвором или затвором.

Ако државни службеник ово учини у намери да себи или другоме прибави какву корист или да другога оштети, казниће се робијом до десет година.

§ 398. Верски представник који случај рођења, венчања или смрти не уведе у књигу за то прописану, казниће се затвором до годину дана или новчано до 10.000 динара.

§ 399. Верски представник који венча лица између којих брак по закону није допуштен, казниће се затвором или новчано.

Истом казном казниће се и верски представник, који венча лице које је раније ступило у брак по прописима ма које у Краљевини Југославији признате вероисповести или које је раније закључило грађански брак.

Ако брак остане на снази, верски представник ће се казнити новчано до 5.000 динара а суд га може и ослободити од сваке казне.

§ 400. Верски представници који употребљују у партијске сврхе своју духовну власт преко верских богомоља или преко написа верског карактера или иначе при вршењу своје званичне дужности, казниће се затвором до две године или новчано.

§ 401. Државни службеник који без допуштења надлежне власти саопшти коме штогод што је као тајну у служби сазнао, казниће затвором до две године.

Исто тако казниће се и ко то учини по изласку из службе.

Ако државни службеник ово учини у намери да себи или другоме прибави какву корист или да другога оштети, казниће се строгим затвором.

§ 402. Државни службеник поштанске струке казниће се затвором:

1. ако без наредбе надлежне власти отвори пошти предано писмо или пошиљку;
2. ако писмо или пошиљку уништи, прикрије или је не преда ономе коме је упућена;
3. ако саопшти коме садржину коју је из отвореног писма или пошиљке сазнао.

Овако ће се казнити и онај државни службеник поштанске струке који допусти да неко други учини које од ових дела.

§ 403. Државни службеник телеграфске струке који у брзојаву предатом ради отправаљања што изостави, измени или дода или брзојав никако не отправи или не преда ономе коме је упућен или који садржину брзојава саопшти другоме или који уништи брзојав, казниће се затвором.

§ 404. Државни службеник телефонске струке који допусти или олакша да и други који није добио везу, говори или слуша разговоре на телефону или који другоме саопшти разговор, казниће се затвором до три месеца или новчано до 3.000 динара.

III. ОДСЕК: ЗАВРШНО НАРЕЂЕЊЕ.

§ 405. Овај Кривични Законик за Краљевину Југославију ступа у живот кад се објављује у „Службеним Новинама“, а дан када ће добити обавезну снагу, одредиће се посебним законом.

Бр. 6401.
27. јануара 1929. године
Београд.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Министар Правде,
Д-р М. Сршкић, с. р.
Видео и ставио Државни Печат,
Чувар Државног Печата,
Министар Правде,
Д-р М. Сршкић, с. р.

Претседник Министарског Савета,
Министар Унутрашњих Дела,
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Дивизијски Ђенерал,
Пет. Живковић, с. р.

Кривични законик за Краљевину Југославију од 27 јануара 1929 год. објављен је у Службеним Новинама Бр. 33—XVI од 9-II-1929 године.

Закон о изменама и допунама у Кривичном Законнику, Законнику о судском кривичном поступку, Закону о штампи и Закону о извршавању казни лишења слободе од 9-X-1931 г. објављен је у Службеним Новинама Бр. 245—LXXV од 20-X-1931 год.

Овај закон добија обавезну снагу по истеку месец дана од његовог обнародовања, т. ј. 20 новембра 1931. године.

РЕГИСТАР

- Адвокат** — повреда тајне — § 252; Проневера — § 371; неправилна наплата таксе — § 372.
- Акција** — уписивање зајма непријатељ. државе — § 106; лажна или преиначена — § 216.
- Акционарска друштва** — забрана стеч. дужнику да буде члан одбора, директор, прокуриса § 350; — примена прописа §§ 344, 348 и 355 — § 356.
- Алкохол** — служење лицима из § 55 — § 268.
- Апотекар** — помагање при побачају — § 172; повреда тајне — § 252; грешке при давању лекова — § 261; прављење у непрописаној размери — § 261.
- Бабица** — побачај — § 172; повреда тајне — § 252.
- Банкноте** — прављење лажних и растурање — § 239.
- Банкротство** — §§ 344—356.
- Бегство** — из војске — § 120; бегство притвореника, затвореника, осуђеника — § 142.
- Безбедности мере** — §§ 2, 50—59, 60.
- Берзански послови** — навођење на берзанске послове неискусних лица — § 373; обарање вредности држ. новца, подстрекавање на куповину или продају берзанских предмета — § 374.
- Бигамија** (двоженство) — § 290.
- Биће кривичног дела** — § 19.
- Биланса лажна** — § 348.
- Биље** — преношење и ширење заразних болести — § 255.
- Блуд** — одвођење ради блуда женског лица — § 278; помагање вршењу блуда — § 280; подвођење,

- одвођење у иностранство — § 282; искоришћавање у виду заната женских лица — §§ 281; противприродни између лица — § 285; са животињама — § 286; подстрекавање на блуд — § 288.
- Блудне радње** — у случајевима §§ 269—271 — § 272; са женским лицима испод 14 год. — § 273; са мушким лицем испод 14 год. — § 274; над женским лицем које се у невољи налази — § 277; тешке повреде и смрт као последица — § 279; појам бл. радње — § 289; јавно извршење — § 287; јавно навођење — § 288; подстрекавање — § 288.
- Блудничење** — провођење времена у бл. — § 158.
- Богослужење јавно** — ружење обреда — § 162; спречавање, узнемиравање — § 163.
- Болест** — преношење зар. бол. обљубом — § 256.
- Болничка служба** — повреда тајне — § 252.
- Брак** — излагање порузи, презрењу — § 100; бигамија — § 290; лукаво обмањивање — § 291; прикривање брачних препрека — § 291; помагање склапању ништавог брака — § 295.
- Браниоци** — повреда тајне — § 252.
- Брзојав** — повреда дужности од стране држ. службеника тел. струке — 403.
- Брод** — проузроковање наседања или потопљења — § 200.
- Бунар** — загађење — § 267.
- Ваздухоплов** — прављење скице, цртежа — § 124.
- Васпитач** — утаја — § 319.
- Велеиздаја** — § 91; припремне радње — § 92; насиље — § 93; неуспела велеиздаја — § 95; посебне припремне радње — § 97; удружења са велеиздајничким циљем — § 98.
- Веровник** — оштећење — § 346.
- Верски представник** — увреда, клевета — §§ 302, 303; принуда да нешто учини или неучини — § 395; неправилно вођење књига рођених, венчаних, умрлих — § 398; вршење незаконитог венчања — §

- 399; употреба духовне власти у партијске сврхе — § 400.
- Вести лажне** — распростирање за време рата — § 111.
- Вештак** — лажна заклетва — § 144; лажно давање исказа без заклетве — § 146; опозивање лажних казивања — § 147; примена у другим поступцима — § 148; увреда и клевета — §§ 302—303.
- Владалац** — излагање порузи, презрењу — § 100.
- Власници кафана итд.** — помагање у коцкању — § 363.
- Воће** — пренос и ширење заразних болести — § 255.
- Војна обавеза** — ослобођење обмањивањем власти — § 119; одвраћање — § 119.
- Војна служба** — сметање вршења за време рата — § 113; ослобођење онеспособљењем — § 118.
- Војни предмети** за одбрану — предаја, потрошња, уништење — § 121; ствари — куповином, поклоном, разменом, примање на чување — § 122.
- Војник** — помагање у бегству — § 120.
- Војска** — увреда, клевета — § 302—303.
- Вода** — додавање састојака опасних по здравље људи — § 257; загађење штетно по стоку — § 258.
- Време учињења** — крив. дела — § 11.
- Врсте казне** — избор — § 14.
- Глас лажни** — доношење — § 156.
- Голуб писмоноша** — хватање и непредавање власти — § 114.
- Гомила** — ослобођење силом ратног заробљеника — § 117; неразилажење на позив власти, учесници гомиле у насиљу према људима и стварима — § 154.
- Гостионичари** — служење алкохолом малолетника — § 268.
- Грађевина** — повреда грађевинских прописа — § 198.
- Границе** — уништење, померање, кварење — 224.
- Губитак** — јавне службе — § 49; частних права — §§ 46—48;
- Дете** — кад се не кажњава — § 26; васпитање, поправљање — § 26; подметање или промењивање — § 296.

Детоубијство — за време душевног поремећаја при порођају — § 170.

Деца — појам — § 14; одговорност, васпитање — § 26; упућивање на просјачење § 159, злостављање од стране родитеља, стараоца, хранитеља — § 294; подметање или промењивање — § 296.

Дивљач — преношење и ширење заразе — § 255.

Договор — на велеиздајничка кр. дела — §§ 91—94, 96; ради извршења злочинства — § 138.

Дражење — на верски или племенски раздор — § 165.

Држављанин — издавање — § 12; из завичајне општине не може протерати — § 57.

Државни посао — свршавање на штету државе — § 103.

Државни правозаступник — неиспуњавање дужности, злоупотреба дужности — § 371.

Државни службеник — појам — § 14; неовлашћено присвајање звања држ. сл. — § 132; излагање порузи или презрењу држ. сл. — §§ 130, 131; увреда, клевета према држ. сл. — §§ 302, 303; утајја — § 319, послуга новцем, хартијама од вредности и т. д. — § 379; примање поклона у сл. пословању — §§ 384, 385; гажење закона у вршењу службе — § 386; кад наплаћује више или недужно, исплаћује мање — § 389; изнуђивање исказа противправним средствима — § 390; противправно лишење слободe — § 391; извршивање још неизвршене пресуде — § 392; неизвршење правн. изречене казне, пуштање осуђеника да побегне — § 393; пропуштање дужних чињења — § 393; принуда чињења или нечињења злоупотребом службе — § 395; противзаконито претресање стана или лица — § 396; сакривање, уништавање списка, записника, исправа — § 397; повреда службене тајне — § 401; повреда дужности поштанске струке — § 402; повреда нарочитих дужности телеграфске струке — § 403; повреда нарочитих дужности телефонске — §§ 218, 397.

Државна тајна — издавање — § 102.

Државни тужилац — саслушање за усл. отпуст, отпуштање из завода — § 52, 53; предлог за истрагу — § 84.

Државне установе — излагање порузи, презрењу — § 101.

Електрична енергија — §§ 14, 194, 195.

Живина — пренашање или ширење заразне болести — § 255.

Жиг — одстрањење — § 226; лажно прављење или преиначење — § 229; оверавање исправа — § 397.

Заблуда — неодговорност — § 20.

Заводи за васпитање — §§ 26—28; за поправљање — § 28; казнени — §§ 37—40; за рад, лечење од пијанства — § 50.

Заводи војни — прављење скица, цртежа — § 124.

Зајмодавци јавни — служење залогом — § 377; неуредно пословање, противљење прегледу књига, нетачан извештај — § 378.

Заклетва лажна — §§ 144, 145; обећање свечано место заклетве лажно, исказ — § 148.

Закон — излагање порузи, презрењу — § 101; гажење закона у вршењу службе — § 386.

Закупци — кафана, механа итд. — помагање коцкара, прикривање — § 363.

Записници — оверавање неистинитих чињеница — § 218, 397.

Заразна болест — код људи — преношење — § 254; код стоке, живине, дивљачи, рибе, шуме, воћа, биља — преношењем — § 255; преношење вршењем обљубе — § 256, примање службе од стране болесника — § 265.

Заробљеник ратни — §§ 116, 117.

Застарелост — §§ 78—83.

Заступник — правно неспособних лица, умрлих — § 87; откривање кривичне тајне — § 252.

Затвор — § 39.

- Затвореници** — скупљање ради ослобођења — § 143.
- Заточење** — § 38.
- Заштитни надзор** — §§ 50, 53, 54 и 56.
- Зборови** — незабрањени — спречавање одржавања или растурање силом или претњом — § 164.
- Здравље** — кривична дела против з. — §§ 254—268.
- Злостављање** — према државном службенику — § 128; деци — § 294.
- Злоупотреба поверења** — при заступању имовних интереса — § 369; брачних другова, потомака, предака — § 370; поверења од стране адвоката, јавног бележника, државног правозаступника — § 371, 372.
- Злочинство** — појам — § 15; пропуштање пријаве власти — § 135.
- Знак** — употреба знака државне или Владаочеве власти — § 99; неовлашћено ношење знака држав. службеника — § 132; прављење или преиначење знака за обележавање робе — § 229; брисање — § 134.
- злоупотреба знака позивања у помоћ — § 212.
- Знаци** — за обележавање робе, прављење, преиначење 229; за вредност држ. или друге које јавне власти, преиначење — § 225; употреба лажних знакова — §§ 227, 228.
- Избор** — између врста казни — §§ 74, 75.
- Извештаји** — тајни, издавање или саопштавање — § 102; лажан и. из. књига — § 348.
- Извор** — загађење, тровање — § 267.
- Извршење** још неизвршене пресуде — § 392.
- Издаја државе** — §§ 94—98.
- Излагање** другог опасности по живот — § 175.
- Изнуда** — §§ 329—332.
- Измућивање** исказа противправним средствима — § 390.
- Иконе** — излагање порузи, презрењу — § 163, обесвећење — § 163.
- Имовинско право** — самовласно прибављање — § 383.

- Исељавање** — организовање, помагање, лажно приказивање прилика — § 157.
- Исказ** — лажни пред судом лица ослобођених заклетве — § 145; исказ лажан пред управним властима — § 148.
- Искоришћавање** — људи претерано — § 185; малолетника из користољубља — § 360.
- Исплата** — кад државни службеник исплаћује мање — § 389.
- Исправе** — појам — § 14; издавање или саопштавање страној држави — § 112; уништавање, прикривање исправа на штету државе — § 102; прављење лажних, преиначење — §§ 214, 215; путних исправа преиначење, прављење лажних — § 222; оштећење, прикривање, доказних исправа — § 223; оверавање неистинитих чињеница у исправама — § 218; други случајеви прављења, преиначења исправа — § 232; састављање исправа неистините садржине, оверавање исправа са неистинитом садржином — § 397.
- Истражни затвор** — урачунавање у изречену казну — § 77.
- Јавна служба** — губитак — § 49.
- Јавни бележници** — повреда тајне — § 252; злоупотреба поверења — § 371; наплата недуговане своте — § 372.
- Јавни мир и поредак** — кривична дела против њих — §§ 154—166.
- Јавни морал** — крив. дела против ј. м. — §§ 269—289.
- Јавни саобраћај** — крив. дела против — §§ 204—213.
- Јавно добро** — оштећење — § 365.
- Јемство** — за плаћање новчане казне — § 43.
- Казна** — некажњавање — § 8; урачунавање казне издржане у иностранству — § 10; блажија — § 21; детета — § 27; главне казне — §§ 35—45; споредне — §§ 35, 46—49; извршење — § 40; рачунање — § 41; одлагање извршења — §§ 65—67;

- одмеравање — § 70; ублажавање — §§ 71, 72; дисципли. казна — § 69; избор врста § 74; промена врсте — § 75; казне у стицају — §§ 61—64; урочунавање затвора и притвора — § 77.
- Калупи** — за прављење лажних исправа или преиначење — § 230.
- Карте путничке** — лажне, преиначење — § 222.
- Кафеџија** — служење малолетника јаким пићем — § 268.
- Кипови** — светаца, излагање порузи, презрењу — § 163.
- Клевета** — појам — § 301; клевета уопште — § 301; против јавног службеника, надлештва, политичког тела, члана народног представништва — §§ 302, 303; учињена у заблуди — § 304; опозивање клевете — § 305; — против Краља, члана Краљев. Дома, кр. намесника, Сената или Нар. скупштине — § 307; репрезентаната страних држава — § 308; дипломатских представника страних држава — § 309; умрлог лица — § 310; доказ истинитости тврђења — § 311; недопустивост доказивања истине тврђења — § 312; гоњење — § 313.
- Кључ** — неовлашћено прављење, удешавање — § 160.
- Књиге** — оверавање неистинитих чињеница — § 218; фалсификовање и употреба радничких или служитељских књига — § 222.
- Кокаин** — неовлашћено служење — § 268.
- Комплат** — за велеиздају, издају Државе — § 96.
- Коцкање** — провођење времена у к. — § 158; у виду заната — § 362; помагање, прикривање — § 363.
- Крађа** — појам — § 314; поновљење — § 315; опасна — § 316; понављање опасне крађе — § 317; из невоље ствари мале вредности — § 320; животних намирница — § 320; драговољни повраћај ствари и накнада вредности — § 321; између брачних другова, потомака и предака — § 324; према задругару, хранитељу, тужиоцу и васпитачу — § 325.
- Краљ** — увреда и клевета — § 307.

- Краљевина Југославија** — излагање порузи и презрењу — § 100.
- Кредит** — угрожавање, оштећење — § 361.
- Кривично дело** — место и време — § 11; пребацивање — § 300.
- Кривични закон** — примена на кривична дела учињена у Краљевини — § 3.
— ван Краљевине — § 4—7.
— непримењивање на лица — § 13.
— незнање, правна заблуда — § 21.
- Крчма** — §§ 14, 50, 55.
- Лађа** војне морнарице — прављење скица, цртежа — § 124.
- Лекар** — побачај — § 172; издавање неистините исправе — § 220; повреда тајне — § 252; нехатно оштећење здравља болесникова — § 263; употреба неопробаног начина лечења, извршење неопробане хируршке операције — § 264; обљуба — § 275.
- Лекар** марвени — издавање неистините исправе — § 220.
- Лекови** — продаја готових лекова лошег квалитета — § 259.
— справљање или продаја штетних по здравље — § 260.
- Леш** — уништење, склањање — § 152.
- Лихварство** — §§ 357—360.
- Лишење живота** — умишљено — § 167
— на захтев — § 168
— нехатно — § 177.
- Лишавање** — неовлашћено лишење слободе — §§ 243, 244; противправно — § 391.
- Лутрија срећака** — неовлашћено приређивање, продаја — § 364.
- Малолетници** — појам — § 14; одузимање испод власти родитеља, стараоца итд. — § 245; служење алкохолом — § 268; млађи малолетници — некажњавање — § 27; кажњавање — § 28; непо-

рочност — § 29; забрана објављивања пресуде — § 149; старији малолетници — кажњавање — § 30.

Манифестације — растурање, спречавање незабрањених — § 164.

Материје распрскавајуће — проузроковање опасности — §§ 191, 192; прављење, набављање, чување — § 193; пропуст отклањања опасности — § 203.

Марке — лажно прављење, преиначење — § 225; употреба — § 227, 229.

Медицинар — повреда тајне — § 252.

Меница — лажна или преиначена — § 215.

Мере безбедности — примена — § 2; врсте и начин извршења — §§ 50—60; у стицају — § 61.

Мере — прављење лажних — § 231; одузимање оруђа и материјала — § 233.

Мерење — лажно — § 343.

Месо — продаја од угинулих животиња — § 266.

Место извршења кривичног дела — § 11.

Мир — кућни — сметање — § 250; нарушење спокојства другог — § 299.

Морнарица — увреда, клевета — §§ 302, 303.

Моторна сила — проузроковање опасности §§ 194, 195.

Морфијум — неовлашћено служење — § 268.

Мртваци — непријављивање сумњивих случајева при прегледу — § 153.

Навођење — кажњавање — § 34; на злочинство уопште — § 136; на кривична дела из §§ 91—94 — § 95.

Набавке државне — неиспуњење уговора за време рата — § 112; превара при држ. набавкама — § 336.

Надметање јавно — одвраћање — § 376.

Надрилекари — § 262.

Нађене ствари — противправно присвајање — § 318.

Накнада — тражење веће од утврђене влашћу — § 382.

Намирнице — додавање састојака и продаја штетних по здравље људи — § 257; додавање састојака штетних по стоку или домаћу животињу — § 258;

држање у нечистим судовима, продаја покварених — § 266; вештачко прављење и продаја — § 266; крађа и утаја мале вредности и ради потрошње — § 320.

Наплата — новчане казне — § 43; тражење наплате већ измиреног дуга — § 380; веће цене од утврђене влашћу — § 382; кад државни службеник наплаћује недужно или више — § 389.

Направе за одбрану од природних непогода — уништење, повреда, проузроковање опасности по живот — § 197.

Наредбе власти — излагање порузи, презрењу — § 101.

Народно Представништво — крив. дела збацивања или спречавања вршења уставног права и дужности — § 94; увреда и клевета члана Нар. Представништва — §§ 302, 303, 307.

Народна скупштина — увреда и клевета Народне скупштине, гоњење за увреду и клевету — § 313.

Нарушење спокојства или мира — § 299.

Неиздавање — држављана — § 12; странаца због политичког кривичног дела — § 12.

Немоћно лице — остављање без помоћи у опасности — § 176.

Непослушност — позивање на непослушност према властима државној или самоуправној — § 130.

Непоштена утакмица — § 367.

Неутралитет — повреда — § 126.

Нехат — појам — § 16; кажњавање — §§ 17, 18; одговорност — § 19, 20.

Новац — појам — § 14; прављење лажног, стављање у течај — §§ 234—241.

Новчана казна — главна — § 35; поред друге казне — § 45.

Нужна одбрана — појам, прекорачење — § 24; кажњавање — § 25.

Обезбеђење — тражење обезбеђење дуга, који је већ измирен — § 380.

- Обећање свечано** — место заклетве — § 145.
- Објављивање** — тока суд. поступка, пресуде — §§ 149, 150; оптужнице, доказног материјала — § 151.
- Обљуба** — над женским лицем испод 14 г. — §§ 269, 270, 271; над женским лицем изнад 14 г. — § 273; над мушким лицем испод 14 год. — § 274; над малолетним пасторчетом, усвојеником итд. — § 274; кад изврши лекар, верски представник, васпитач итд. — над болесницима, затвореницима итд. — § 275; над малолетном девојком испод 14 година злоупотребом поверења — § 276; искоришћавањем невоље — § 277; смрт као последица обљубе или тешка повреда — § 279; обљуба између сродника — § 284.
- Обмањивање** — предказивањем, тумачењем снова, гледањем у карте — § 375; стечајног суда у циљу принудног поравнања — § 348.
- Обреди** — признатих вера — спречавање или узнемиравање вршења — § 163.
- Оверавање** — неистинитих чињеница у исправама — § 218.
- Одбрана војна** — давање извештаја страној држави — § 114.
- Одвођење женског лица** силом у циљу брака — § 246; ради блуда у земљи — § 282; у иностранству — § 283; девојке испод 18 година са пристанком њеним у циљу брака — § 293; туђе електричне, парне и др. енергије у циљу оштећења — § 365.
- Одвраћање** од куповине робе — § 376; од јавног надметања — § 376.
- Одговорност кривична** — §§ 16—26, 27, 70.
- Одобрење** — овлашћеника за гоњење — § 84.
- Одузимање** — оруђа и материјала за прављење исправа и израђивање мера — § 233; малолетног лица испод власти родитеља, старалаца итд. — § 245; трајно покретних ствари у намери оштећења — § 323; покретних ствари у намери оштећења, из-

- међу брачних другова, потомака и предака — § 324; ових ствари између сродника у споредној линији, између задругара итд. — § 325.
- Одустанак** од извршења дела — § 33; од предлога, приватне тужбе — § 89; од договора за вршење злочинства — § 138.
- Опасност** за јавни мир и поредак — § 156; за живот и имовину крив. дела — §§ 187—202; излагање опасности — § 175; остављање без помоћи — § 176; проузроковање кривич. делом против сигурности јавног саобраћаја — §§ 204—213.
- Опијум** — неовлашћено служење — § 268.
- Оптужење** — лажно — § 140.
- Опуномоћеник набављача** — неиспуњење уговора о држ. набавкама — § 112.
- Опуномоћеник правни** — наплата већих такса и трошкова — § 372.
- Опходи** — вршење насиља ради растурања, спречавања — § 164.
- Органи** — организација за осигурање живота, здравља итд. — откривање прив. тајне — § 252.
- Осакаћење** — у циљу онеспособљења за војну службу — § 118.
- Осуда** — условна — §§ 65—68.
- Осуђеник** — крив. дела његова — § 69; ослобођење силом, претњом или лукавством — § 142; скупљање ради насилног ослобођења — § 143.
- Отисци** — на хартији или металу сличним новцу — прављење, растурање или чување — § 240.
- Отпаци** — од новца металног — набављање, протурање — § 238.
- Отпор** — државној или самоуправној власти — § 130.
- Оштећење** — држ. или влад. знакова — § 99; веровника — § 346; привредног кредита — § 361; туђих ствари — § 365; повериочевих интереса — § 366; млађег малолетника куповином, продајом — § 381.
- Паљевина** — §§ 187, 188—190, 203.

- Печат** — скидање, кварење — § 134; прављење лажног, преиначење — § 229.
- Пијанство** — забрана посеђивања крчме — § 55; у циљу учињења крив. дела — § 166.
- Писмо** — неовлашћено отварање — § 251; кривице поштанских службеника — § 402.
- Побачај** плода (непосредни) — § 171; извршење на захтев трудне жене или њен пристанак — § 172; прогив воље трудне жене — § 173; нуђење, излагање, хваљење средстава за побачај — § 174.
- Побуда** — при одмеравању казне — § 70; нечасна — § 74.
- Побуна** — проузроковање у интересу стране државе — § 104.
- Поверилачки одбор** — подмеђивање члана — § 347; примање користи на штету поверилаца — § 355.
- Поверилац** — примање користи да гласа или не гласа у стечају — § 355; за принудно поравнање — § 355; примењивање прописа — § 355; и на органе задруга, друштава или удружења — § 356.
- Поврат** — § 76.
- Повраћај права** — § 90.
- Повреда** — тела, здравља, држ. службеника — § 128; у саобраћају — § 207; туђих тајни — § 251; тајне професионалне — § 252; јавног морала — §§ 269—289.
- Повређеник** — накнада трошкова — § 65.
- Погодовање веровника** — § 346.
- Подвођење** — ради блуда — § 282.
- Подметање** — детета — § 296.
- Подмиђивање** — активно — § 133;
— члана поверилачког одбора — § 347;
— пасивно — §§ 384, 385, 387.
- Поднабављач** — помагање неиспуњењу уговора — § 112.
- Подстрекавање** — појам, кажњавање — § 34.
— на извршење дела из §§ 91—94 к. з. — § 95.
— на насилно мењање права владаочевих, уставних

- права и правних установа — § 100; јавно на насилни преврат, поремећај уставног поретка — § 115; ратног заробљеника или интернираног лица на непокорност, убиство војног старешине — § 116; на злочинство — § 136; на самоубиство — § 169.
- Пожар** — в. паљевина.
- Покретна ствар** — појам — § 14.
- Покушај** — §§ 31—33.
- Политичко тело** — увреда — §§ 302, 303; клевета — §§ 302, 303.
- Помагање** — §§ 34, 141.
- Поништај осуде** — § 90.
- Понуда** — ради извршења злочинства — § 137.
- Поплава** — проузроковање — § 196; пропуст отклањања — § 203.
- Породица** — излагање порузи или презрењу — § 100.
- Посредник** — помагање при неиспуњењу уговора о државним набавкама — § 112.
- Последица кривичног дела** — §§ 17, 29, 68.
- Послуга** — новцем, хартијама од вредности или стварима — § 379.
- Поступак кривични** — осујеђивање, спречавање — § 141; примењивање прописа сс 144—148; у поступку пред управним, берзанским, изабраним и другим судовима — § 148.
- Поток** — загађење, тровање — § 267.
- Потпомагање** — непријатељу у рату — §§ 106, 107; војнику у бегству — § 120.
- Пошиљка** — неовлашћено отварање, прикривање, уништење — § 251; кривичне радње поштанских службеника — § 402.
- Правозаступник** — повреда тајне — § 252.
- Правозаступник државни** — злоупотреба поверења — § 371.
- Правосуђе** — кривична дела против прав. — §§ 135—153.
- Пребацивање** — крив. дела — § 300.

Преводилац — лажна заклетва — § 144; повреда свечаног обећања, лажни исказ — § 145; опозивање лажног казивања — § 147; примена прописа §§ 144—147 — у поступку пред управним, берзанским и др. судовима — § 148; увреда и клевета према преводиоцу — §§ 302, 303.

Превара — §§ 334—343; примена прописа §§ 321, 324 и 325 на дела преваре — § 341.

Предлог оштећеников за гоњење, подношење — § 85; подношење преко закон. заступника — § 87; недељивост — § 88; опозив, одустанак — § 89.

Презадуженост — важе прописи §§ 345 бр. 1 и 4 и 346 кр. з. — § 349.

Прељуба — § 292.

Преписка — противузаконито одузимање — § 396.

Преступ — појам — § 15.

Претња — § 94; §§ 115, 117, 127, 131, 142, 155, 164, 142, 246, 247;

Претресање стана или лица против закона — § 396.

Приватна тужба — поднашање — § 86; поднашање преко зак. заступника — § 87; недељивост — § 88; одустанак — § 89.

Пријава лажна за крив. дела — § 140.

Прикривање ствари — § 333.

Принудно поравнање — обмањивање стеч. суда § 348; примање користи од стране повериоца да гласа за принудно поравнање — § 355.

Припремне радње — § 32.

Принуда — § 242; злоупотреба држ. службе или полагаја — § 395.

Присвајање противправно покретне ствари — §§ 322, 324, 325.

Притвор — урачунавање у изречену казну — § 77.

Притвореници — ослобођење притвореника силом, претњом или лукавством § 142; кад се сами ослободе, нападну и т. д. § 143.

Прокушавање — §§ 28, 56, 68.

Промењивање детета — § 296.

Пропуштање пријаве злочинства власти — § 135; отклањања опасности — § 203; помагања при опасности по живот другог — § 249; чињења по закону од стране држ. службеника — § 393.

Просјачење — упућивање деце на просјачење — § 139.

Протеривање §§ 50, 57.

Противправност делања — искључење §§ 23, 24.

Пуштање лица лишеног слободе да побегне § 394.

Радиопостројење — §§ 212, 213.

Разбојништво — §§ 326, 328

Распрскавајуће материје — проузроковање опасности §§ 191, 192.

Рат — проузроковање, ступање у односе са страном државом — § 104, примање службе у непријатељској војсци — § 105.

Ратни заробљеник — подстрекавање на непокорност — § 116; ослобођење силом, претњом итд. — § 117.

Река — загађење, тровање — § 267.

Риба — преношење или ширење заразе — § 255.

Робија — §§ 35, 37, 46.

Родоскрвњење — § 284.

Рудници — кварење справа за заштиту живота, њихово уништење — § 199.

Самовласно прибављање имовинског права — § 383.

Самоубијство — подстрекавање и помагање — § 169.

Санитетска полиција — повреда тајне — § 252.

Саобраћај јавни — крив. дела против сигурности §§ 204—213.

Сведок — лажна заклетва — § 144; лажно сведочење без заклетве — § 146; опозивање лажног казивања — § 147; примена у другим поступцима — § 148; увреда — §§ 302, 303; клевета — §§ 302, 303.

Сведоџба лекарска — прављење лажне, преиначење — § 219; издавање неистинитих — §§ 220; употреба — § 221.

Својина — излагање порузи, презрењу — § 100.

- Сенат** — увреда, клевета — §§ 307, 313.
- Сила** — појам — § 14; електрична, моторна, парна — проузроковање опасности — §§ 194, 195; одвођење — § 365.
- Сиромашан осуђеник** — одрађивање нов. казне — § 43.
- Слике светаца** — излагање порузи, презрењу — § 163.
- Службена дужност** — кривична дела против сл. д. — §§ 384—404.
- Службене радње** — спречавање у вршењу — § 127.
- Службеници саобраћаја и поштанско-телеграфских установа и предузећа** — довођење у опасност јавног саобраћаја — §§ 208, 210; увреда и клевета — §§ 302, 303.
- Службодавац** — примање у службу болесника од заразне болести — § 265.
- Смртна казна** — §§ 35, 36.
- Смртоносно оруђе** — §§ 180, 181.
- Списи** — §§ 109, 307.
- Спокојство** — нарушење — § 299.
- Споредне казне** — §§ 35, 46—49.
- Спроводник** — пуштање лишеног слободе да побегне — § 394.
- Средства омамљујућа** — § 14; за лажно прављење или преиначење исправа — § 230; новца — § 239.
- Срећке лутријске** — неовлашћена продаја, неовлашћено држање и продаја страних срећака — § 364.
- Стање нужде** — појам — § 25.
- Старатељ** — утаја — § 319; предаја деце испод 14 год. ради казне или старања — § 26; наредба о принудном васпитању деце — § 26.
- Стечај** — крив. радње повериоца и других лица у стецају — §§ 354—356.
- Стечајни дужник** — крив. радње — §§ 346, 353.
- Стечајни управитељ** — примање користи на штету повериоца — § 355.
- Стицај идеални** — § 61; реални — §§ 62, 63, 64.

- Стока** — пренос и ширење заразне болести — § 255.
- Странац** — §§ 5, 7, 12, 57.
- Страх** — изазивање страха код више лица — § 155; проузроковање страха доношењем гласова, који изазивају страх — § 156.
- Строги затвор** — §§ 35, 39, 46.
- Судија редовног суда почасни, избрани** — увреда и клевета — §§ 302, 303; примање поклона, користи, гажење закона — § 387.
- Суверенитет државни** — повреда — § 125.
- Тајна** — издавање или саопштавање — § 102; војне — § 110; приватне тајне — § 251; професионалне — § 252; трговачке и фабричне — § 368; повреда службене тајне — § 401.
- Тврђава** — неовлашћено улажење — § 123; неовлашћено прављење скица, цртежа — § 124.
- Тегови лажни** — прављење, преправљање — § 231.
- Телесна повреда** — тешка — §§ 178, 179, 180; лака — § 181; из нехата — §§ 182, 183.
- Телефон** — кривична радња телефонског службеника — § 404.
- Тестаменат** — лажан или преиначен — § 215.
- Трговац стечајни дужник** — забрана вођења трговине — § 350; забрана чланства у управном или надзорном одбору, вршења дужности прокуристе и т. д. — § 350.
- Туча** — учествовање — § 184.
- Тумач** — лажна заклетва — § 144; лажно тумачење без заклетве — § 146; опозивање лажног казивања — § 147; примена прописа к. з. у другим поступцима — § 148; увреда и клевета — §§ 302—303.
- Тутор** — утаја — § 319, 324.
- Убиство** — Краља, Наследника Престола, намесника — § 91; с умишљајем — § 167; на захтев — § 168; нехатно — § 177.
- Ублажавање казне** — начин ублажавања — § 71; по слободној оцени — § 72; у лаким случајевима — § 73.

Увреда уопште — §§ 297—298; војске, надлештва, политичког тела, државних службеника, члана Народног Претставништва итд. — §§ 302—303; у намери вређања — § 306; Краља, Наследника Престола, Намесника, члана Краљевског Дома, Сената или Народне Скупштине — § 307; репрезентаната страних држава — § 308; дипломатских представника страних држава — § 309; умрлог лица — § 310; гоњење — § 313.

Уговор о набавкама — неиспуњење за време рата — § 112.

Угрожавање сигурности — §§ 247, 248.

Удружење — ради велеиздаје — § 98; ради поремећења војне дисциплине — § 113; забрањена удружења — § 161.

Удруживање ради вршења злочинства — § 138; у циљу одвођења у иностранство лица ради блуда — § 283.

Улазнице — састављање, преиначење, употреба — § 222.

Умишљај — појам — § 16; кажњавање — §§ 17, 18; неодговорност — § 19.

Уништење владалачких или државних знакова — § 99.

Урачунљивост — појам — § 22; упућивање у завод за лечење или чување — § 53.

Усеви пољски — преношење или ширење заразе — § 255.

Условна осуда — §§ 65—68.

Условни отпуст — §§ 40, 51, 52.

Устав — §§ 94, 98, 100, 115.

Уставна права Владаоца — спречавање вршења — § 94; излагање порузи, презрењу — § 100.

Уставни ред наслеђа — промена — § 94.

Утаја — обична — § 318; државних службеника, татора, старатеља, васпитача — § 319; из невоље ствари мале вредности — § 320; животних намирница мале вредности ради потрошње — § 320; драговољни повратак ствари — § 321; између

брачних другова, предака према потомцима и потомака према претцима у правој линији — § 324; предака и потомака у споредној линији, задругара, хранитеља, татора — § 325.

Утврђење, тврђаве итд. — § 109.

Фабрике — уништење, кварење направа за заштиту живота — § 199.

Фонд за подизање и поправљање, казних и њима сличних завода — §§ 42, 59, 133, 362, 388.

Хартије од вредности — прављење лажних — § 216; прикупљање лажних или преиначених — § 217.

Хваљење преврата — § 115.

Хипноза — § 14.

Хуљење на Бога или законом признату веру — § 162.

Цена — наплата већа од утврђене — § 382.

Част — кривична дела против ње — §§ 297 и 313.

Частна права — споредна казна — § 35; старији малолетник не губи частна права — § 30; време за које се частна права губе — § 46; у чему губитак ч. п. састоји — § 47; рачунање губитка частних права — § 48.

Чек — лажан или преиначен — § 215.

Чувар — који бегство притвореника допушта — § 394.

Штета — накнада штете као услов за одлагање извршења казне — § 66; nanoшење штете војсци за време рата — § 108.

Шума — преношење или ширење заразних болести — § 255.

Лит. б.
38434

